І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237. УНСоюз: HEnderson 5-8740. Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125. УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 103. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЧЕРВНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 1, 1962 No. 103. VOL. LXIX.

АМЕРИКАНЦІ ВДОМА І В СВІТІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПОЛЯГЛИХ

Вашингтон. — 30-го травня американський нарід в цій країні і за кордоном, де тільки були з'єднання американських збройних сил, вшановував пам'ять своїх героїв, які зложили своє життя у війнах, що велися за волю ЗДА і всього людства. На Крайовому цвинтарі в Арлінгтоні у Вірджінії біля Вашингтону представник президента Кеннеді спікер Палати Репрезентантів Джан МекКормек склав вінок червоних, білих і синіх квітів на гробі Невідомого Вояка. Сам Президент із родиною перебував в Дні Героїв у своєму мастку Ґлен Ора в Міддлебурґу у Вірджінії. В Англії в церкві св. Миколая в Дункесвеллі складено вінок в пошану 183-ох офіцерів та моряків, які згинули під час другої світової війни. Між тими поляглими був і брат Президента Джозеф П. Кеннеді молодший, який згинув, виконуючи військовий наказ над Каналом. В Берліні генерал бриґади Фредерік О. Гартел, вшановуючи пам'ять героїв попередніх воєн, заявив, що американські збройні сили складають святочне приречення, що будуть діяти так само, як ті їхні земляки, що радніше склали своє життя, ніж мали погодитися на те, щоб „наша воля була знищена". Подібні врочистості відбувалися у всіх місцевостях ЗДА і в численних місцевостях по цілому світі, де находяться тепер збройні з'єднання цієї країни. Велика парада відбулася в Ню Йорку, і її очолював посадник міста Роберт Ваґнер. Він промовляв під час складання вінка під Пам'ятником Воякам і Морякам при Рівер Сайд Драйві і закликав американців до праці для здійснення тих самих засад волі, якими керувалися ті всі, що склали своє життя в обороні волі ЗДА і всього вільного світу. Коло посадника на трибуні стояв і 81-річний ветеран еспансько - американської війни Семюел Манделл, який був великим маршалом парадного походу. Манделл був убраний в однострій моряка з 1898 року. Між ветеранами були відділи Англійських Воєнних Американських Ветеранів, Новофундляндських Воєнних Ветеранів, Бельгійськи Воєнних Ветеранів, Шотляндських Воєнних Ветеранів і Федерація Французьких Воєнних Ветеранів. Численна публіка оваційно вітала мальовничі уніформи ветеранських з'єднань. В Брукліні головним промовцем був ветеран першої і другої війни стейтовий контолер Артур Левітт, який заявив, що Америка мусить бути готова відбити кожну комуністичну агресію. Подібні парадні походи з промовами відбулися у всіх майже місцевостях ЗДА, бо американський нарід пам'ятає своїх поляглих героїв і торжественно зобов'язується обороняти тих самих засад волі, за які склали свої голови американські вояки у всіх дотеперішніх війнах, які мусіла вести Америка.

Кеннеді відзначив 45-ті роковини з дня народження

Міддлебурґ, Вірджінія. — 29-го травня ввечері президент Кеннеді відзначив в колі своєї найближчої родини 45-ті роковини з дня народження. Вдень він вирішував важливі справи в столиці: конферував в справі знижки цін акцій на біржі в Ню Йорку, відвідав Пентаґон та вислав законопроєкт до Конґресу в справі пожертв на виборчу кампанію. Президент дістав численні дарунки в дні своїх народин, і найцінніший „дарунок" — це частина з фондів, яку признав для всіх своїх дітей батько Президента Джозеф П. Кеннеді. Президент мав дістати частину з цих фондів в дні, коли закінчить 45 років життя. Газети пишуть, що ця частина мастку Президента виносить коло $3-ох мільйонів. Р попередніх частин мастку, які Президент дістав давніше від свого батька, він має коло $100,000 річного прибутку після заплачення податків. Президент залишився в середу в Міддельбурґу і вернувся до Вашинґтону аж в четвер вранці. В місті Бруклайні, Массачусетс де народився Президент в дні 29 травня 1917-го року, відзначено день його народин тим способом, що прибили меморіяльну таблицю на домі де він народився. Журналісти ствердили, що Президент виглядав здорово, алі під час 16-місячного побуту в Білому Домі під його очима дещо поглибилися зморшки.

Ґолдвотер критикує державний департамент за угодівство у відношенні до комуністів

Вашингтон. — Сенатор-републіканець із Арізони Беррі Ґолдвотер, промовляючи в Сенаті, критикував державний департамент за його угодівство у відношенні до комуністів. Ґолдвотер виступив проти підсекретаря в державному департаменті Джорджа В. Болла, який боїться слова „перемога" і ніколи його не вживає ані не дозволяє нікому вживати, бо це слово має „мілітаристичне і аґресивне значення". Так говорив державний підсекретар Болл г Сенатській підкомісії, казав сен. Ґолдвотер, який запитував Сенат: „Відколи то люди, які стоять за волю, бояться висказати аґресивне слово у відношенні до ворога, який збирається поневолити цілий світ?"

В АМЕРИЦІ

● **ЗДА 27-го травня перевели** над островом Різдва Христового на Пацифіку 14-ту пробну атомову експльозію, скидаючи бомбу з літака. Комісія Атомової Енерґії повідомила, що бомба була менша від одного мільйона тонн і більша від 20,000 тонн, це значить середньої величини. ЗДА переводять свої пробні вибухи, хоч совєтські кораблі знаходяться поза тереном експльозій і слідять за цими пробами. Так само робили американські кораблі під час совєтських пробних експльозій.

● **Астронавт Скотт Карпентер** ствердив, що він після трикратного лету довкола Землі втратив 7 фунтів на вазі. Його попередник полковник Джан Г. Ґленн втратив був тільки 3.5 фунта.

● **В Берклі, Каліфорнія,** у віці 81-го року, помер світової слави піяніст і професор Еґон Петрі. В роках від 1925 до 1939 він жив в Закопанім в Польщі. Перед війною виїхав до Голландії, а в 1940 прибув до ЗДА.

● **Професор церковної історії** в Католицькому Університет Америки монсіньйор Джан Трейсі Елліс, промовляючи на закінченні шкільного року в Керрол Університеті в Гелені Монтана, закликав католицьке американське духовенство поділитися хоч трохи своєю владою зі світськими католиками, щоб припинити поширювання „вірусу антиклерикалізму", який вже частинно видимий між світськими американськими католиками. Деякі духовні особи не знають думок в цій справі покійного Папи Пія XII., казав монсіньйор Елліс.

● **Найвищий Суд в ЗДА** відкинув апеляцію Дейва Фесса, який був засуджений за те, що в крамниці у Вест Ню Йорку, Н. Дж., продавав в неділю килими, порушуючи стейтовий закон, який не дозволяє торгувати в неділі. Оборонець Фесса твердив, що стейтовий закон порушує конституцію, але Найвищий Суд затвердив вирок стейтового суду і не зарядив нової розправи в цій справі.

ДЕМОКРАТИ РАДИЛИ В СПРАВАХ ЕКОНОМІКИ

Демократичні провідники Конґресу розмовляють з репортерами після наради з президентом Кеннеді, що відбулася у вівторок дня 29-го травня ц. р. в Білому Домі під проводом президента Кеннеді. Головною темою була раптова знижка цін на акції на американських біржах. Демократи твердять, що ця знижка була неоправдана. На фото (від ліва): сенатор Сматерс, сенатор Гомфрі, спікер Палати Репрезентантів Джан МекКормек і конґресмен Карл Албєрт.

300,000 осіб оваційно вітали в Денвері астронавта Карпентера

Денвер Колорадо. — 30-го травня астронавт командор Скотт Карпентер очолював параду в Дні Героїв і 300.000 осіб оваційно вітали його в стейті, де він народився. Карпентер їхав у відкритому авті на чолі паради, а з ним була його жінка і два його сини 12-річний Скотт і 10-річний Джей. Дві його доньки їхали в найближчому авті. В параді взяли участь губернатор Стіфен МекНіколс, сенатори: Джан А. Керолл і Гордон Аллот та конґресмени Байрон Роджерс, Едґар Чіновет і Пітер Г. Домінік. Того самого дня Карпентер із родиною відлетів до летунської бази Ленґлі у Вірджінії. 29-го травня командор Карпентер дістав ступінь аеронавтичного інженера від Колорадського університету, на спортовому стадіоні якого зібралося на цій церемонії 15.000 осіб. Астронавт сказав тисячам присутніх, що він зовсім не почувається героєм, і завдячує все те, чим він тепер є, своїй дружині Рені. В 1959-му році він не міг дістати ступня інженера, бо не здав був курсу про огрівання, а цього року він перейшов „єдиний вишкіл в цій ділянці", як сам заявив.

Секретар торгівлі пропонує зменшити прибуткові податки

Вашингтон. — Секретар торгівлі Лютер Годжес заявив, що ще цього року треба б зменшити податки від особистих прибутків і від корпорацій, щоб стабілізувати економіку та не допустити до дальшої знижки акцій на біржі. Годжес сказав, що уряд і так плянував зменшити прибуткові податки, і знижка на біржі повинна приспішити здійснення цього пляну. Секретар скарбу Даґлес Діллон сказав, що Конґрес може зробити важливий крок до підтримки економіки, ухваливши ті всі засоби, які уряд предложив Конґресові в ділянці підтримки економіки і зменшення числа безробіття. Між цими заходами є і проєкт зменшити податки від тих сум, які підприємці витрачають на інвестиції в своїх фабриках. Підприємці могли б відтягнути від оподаткування 8% витрат на інвестиції. Президент Торговельної Палати ЗДА Ледд Пламлі заявив, що становище президента Кеннеді до сталеварень в справі збільшення цін на сталь, і заповільний ріст економіки після недавньої рецесії — спричинили таку велику знижку на біржі. Думку Годжеса про зменшення прибуткових податків підтримують і демократичні члени Конґресу.

Уряд вніс законопроєкт про податкові полегші для жертводавців на виборчу кампанію

Вашингтон. — Президент Кеннеді вислав 29-го травня Конґресові законопроєкт про звільнювання від оподаткування пожертв на виборчу кампанію під час президентських виборів. Уряд зробив це після того, як окрема комісія, складена з двопартійних представників, рекомендувала заохочувати податковими полегшами найщирші кола виборців до пожертв на виборчу кампанію. Дрібні жертводавці можуть відтягати від оподаткування 50% від суми до $10. Колиб подружжя жертвувало б на виборчу кампанію $20, воно зможе відтягнути собі від податкової суми $10. Більші жертводавці зможуть відтягати від оподаткування до найбільшої суми $750. Уряд хоче, щоб якнайбільше виборців жертвувало на виборчу кампанію, і щоб кандидати на президента не були залежні від великих жертводавців, які пізніше могли б вимагати деяких послуг від вибраного президента. Урядовий законопроєкт плянує збільшити з $3-ох мільйонів до $5-ох мільйонів пожертви для Крайового Комітету партії — Демократичної і Республіканської. Теперішня висота пожертв є замала, як виявляє практика бо дорого коштують телевізія і радіо під час виборчої кампанії.

ПОМ'ЯНУЛИ ПОКІЙНОГО Д-РА Л. МИШУГУ

Елизабет, Н. Дж. — Під час відправ на могилах під час Дня Поминків в середу, 30-го травня ц. р., на „Вічно Зеленому" цвинтарі відправлено панахиду на могилі сл. п. д-ра Луки Мишуги, довголітнього головного редактора „Свободи", що помер в лютому 1955-го року. Панахиду відправив всч. о. Григорий Новак, парох української католицької церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, якому відповідав п. Довбуш, дяковчитель і диригент хору при тій же церкві. На відправі був прилвний Роман Слободян, головний касир УНСоюзу з дружиною та численні громадяни, що в тому дні відзідували могили своїх рідних і приятелів на згаданому цвинтарі. На могилі покійного д-ра Мишуги стоїть пам'ятник роботи Олександра Архипенка.

Українська хроніка

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує наукове засідання Історичної секції з доповіддю Івана Світа п. н. „Життя гетьмана Дем'яна Многогрішного у Сибіру (1962-1701)". Засідання відбудеться в неділю 3-го червня 1962 року, о год. 7-ій веч., в будинку Академії: 206 Вест 100 вул., Н. Й.

СССР загострює ситуацію на Женевській конференції роззброєння

Женева. — В минулий вівторок 29 ц.м. на 17-членній міжнародній конференції роззброєння Совєтський Союз раптом прийняв таке становище, наче б хотів зірвати ту конференцію і завернути до загального нового політичного наступу у світі. Коли делеґати зібрались на пленарне засідання у тому переконанні, що це буде формальне зібрання для підписання конвенції з засудження воєнної пропаґанди, Валеріян Зорін несподівано, забравши слово, відкликав свою попередню згоду та текст резолюції, що його сам помагав складати, та зажадав, щоб усі держави у світі перевели у себе законодатним шляхом заборону будь-якої пропаґанди в користь війни, з визначенням високих кар за таку пропаґанду та позбавленням будь-якого державного становища особи, яка вестиме таку пропаґанду. Як на приклад такої „злочинної" пропаґанди Зорін навів книжку одного з найвидатніших американських атомових вчених д-ра Едварда Теллера „Спадщина Гірошіми", статтю західньо-німецького міністра оборони Франца Йосифа Шварца в офіційному органі НАТО та інтерв'ю Стюарта Алсопа з през. Кеннеді в „Сатардей Івнінґ Пості". Делеґати ЗДА, Британії і Італії таврували той виступ Зоріна, звернувши м. і. увагу, що цитована стаття Штравса походить з-перед двох років.

ЗДА й Південний В'єтнам у конфлікті щодо стосування допомоги

Сайґон. — Між американськими властями та південно-в'єтнамським урядом вийшов конфлікт на тлі практичного застосування допомоги, яку З'єдинені Держави признають тій країні. Президент Нго Дінґ Дієм відкинув пораду американців, щоб півтори мільйона долярів, себто 11 мільйонів в'єтнамських п'ястрів відкласти на так звану негайну допомогу у воєнному терені. Нго Дінґ Дієм настоює, що спосіб використовування американської допомоги — це компетенція суверенного південно - в'єтнамського уряду, знову ж американські чинники в Південному В'єтнамі звертають увагу, що проєктовані урядом різні фабрики, будинки чи роботи на далеку мету не мають тепер гостро актуального значення, коли йде війна на життя чи смерть проти комуністичних партизанів. Американці звертають увагу передусім на три цілі, які вимагають негайних поважних видатків: поміч голодуючим і надзвичайно бідним гірським племенам, які за своєю вдачею і традиціями ворожо настроєні супроти комуністів, — фінансування переселювання людности і будова укріплених нових селищ, — та будова доріг, які водночас мають велике стратегічне значення.

Французькі терористи в Альжирі пропонують переговори арабським націоналістам

Альжир. — Тайна Військова Організація запропонувала альжирсько-арабським націоналістам переведення безпосередніх переговорів для признання французам в Альжирі більших ґарантій і кращих умовин на майбутнє, як це сталося в офіційному договорі між французьким урядом та закордонно-революційним урядом Альжиру. В противному разі французькі терористи загрозили, що вони залишать альжирським арабам Альжир в такому стані, в якому та країна знаходилась перед 1830 роком, себто тоді, коли Франція окупувала Альжир. У виконанні цього пляну „спаленої землі", французькі терористи зірвали бомбами вже 29 народних шкіл. В останніх *24-х годинах вони вбили* дальших 11 арабів і трьох французів. Втеча французів з Альжиру продовжується, але міністер внутрішніх справ Франції Рожер Фей перестеріг, що разом із втікачами прибули до континентальної Франції „групи вбивників" для ведення саботажів та ширення індивідуального і збірного терору.

В Італії призначено нового міністра закордонних справ

Рим. — Італійський прем'єр Амінторе Фанфані призначив нового міністра закордонних справ на місце Антонія Сені, який став президентом Італії. Новим міністром є 70-літній Аттілліо Піччіоні, який був віце-прем'єром та міністром закордонних справ вже раніше. Він зрікся був в 1954 р. всіх своїх становищ, коли поліція арештувала його сина у зв'язку з таємничим вбивством дівчини Вільми Монтезі. Це була скандальна афера донині докладно не з'ясована. Молодого Піччіоні суд виправдав і тоді батько вернувся до державної служби. Аттілліо Піччіоні був обраний в 1958 році сенатором.

В Ізраїлі затверджено засуд смерти Адольфа Айхмана

Єрусалим. — Найвищий Суд в Ізраїлі не тільки затвердив засуд смерти для нацистського злочинця Адольфа Айхмана, але заявив, що нема такої кари, яка бодай приблизно вирівнювала б злочини, що їх доконав Айхман. Зокрема, Найвищий Суд відкинув головний арґумент оборони, наче б Айхман був тільки колісцем в гітлерівській воєнній машині і виконавцем волі своїх зверхників. Найвищий Суд навів докази, що Айхман користувався такими повновластями, які давали йому величезну свободу діяння та вирішування долі мільйонів жидів. Відкинено також закид, що Айхмана не можна судити в Ізраїлі, при чому судді ствердили, що ніодна держава не жадала видачі Айхмана і не заперечила права Ізраїлю до переведення цього суду над Айхманом. Відчитування вердикту Найвищого Суду забрало в минулий вівторок $2\frac{1}{2}$ години часу, під час яких Айхман непорушно стояв у своїй скляній клітці. Якщо ізраїльський президент Бен Цві відкине просьбу оборонця Айхмана на помилування, то його повісять впродовж найближчих двох тижнів. Це буде перша така екзекуція за ввесь час існування Ізраїлю.

В Україні засуджено 3 особи на смерть за торгівлю яблуками

Москва. — Орган совєтських професійних спілок „Труд" виявив, що в ближче неназваній місцевості в Україні засуджено три особи на смерть за нелеґальну „спекуляцію яблуками". Спекуляція мала полягати в тому, що за яблука нижчого сорта продавці в державних крамницях і розподільнях брали ціни, як за найкращий сорт, а різницю ховали до кишені. У винуватців буцім-то знайдено дома мільйони рублів. Чотирьох інших підсудних у цій самій справі засуджено на кари по 15 років в'язниці, а ще інших на в'язничні кари від 5—12 років.

МОСКВА СТРИВОЖЕНА РОСТОМ ЗАХІДНЬОЇ ЕКОНОМІКИ

Москва. — Нікіта Хрущов, промовляючи на зібранні на Кремлі в честь президента африканської республіки Малі, поруч Гани й Гвінеї найбільш комунофільської країни з-посеред новопосталих держав в Африці, гостро таврував західньо - европейський Спільний Господарський Ринок та з свого боку пропонував скликання світової конференції всіх держав для справи міжнародної торгівлі. Хрущов зрадив у своїй промові очевидний страх комуністів перед Спільним Господарським Ринком, якого можливості продукції і торгівлі остаточно вбивають всякі совєтські надії, щоб „наздігнати й перегнати" західню економіку. Хрущов назвав Спільний Господарський Ринок „аґресивним бльоком капіталістичних монополій", який ніби має за ціль повести економічну війну не тільки проти СССР і інших „народних демократій", але й новопосталих азійських та африканських держав. Ціль тієї промови Хрущова була ясна: відстрашити всі африканські країни не тільки від участи, але й співпраці з Спільним Господарським Ринком та скріпити опозицію в Британії проти приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку. Президент Малі Мобуту Кейта у відповіді не назвав за іменем Спільного Господарського Ринку. Він заявив тільки, що Малі обрала у своїй внутрішньо - господарській політиці „шлях до соціялізму", але в закордонній політиці є невтральною. Безпосередньо перед отим зібранням, *на якому було коло 3.000 осіб,* делеґація Малі підписала з большевиками новий договір про поширення економічних взаємин. Однак Малі має торговельний договір також з ЗДА. Хрущов лаявся, зрештою, також на Корпус Миру, як на організацію, яка — мовляв — має тепер ту саму „імперіялістично - колоніяльну" ціль, що раніше „військо і Біблія". Коментатори пригадують, що Ніколай Фірьюбін вже в 1960 році пропонував, що СССР хоче приступити до західньої економічної організації для економічної кооперації і розвитку, що — очевидно — Захід відразу відкинув, як спробу розбиття тієї організації.

Тим часом в Брюсселі, головній кватирі Спільного Господарського Ринку, переговори Британії з шістьма членами того господарського бльоку увінчались першим поважним успіхом: Британія погодилась на всі точки поза торгівлею, отже щодо транспорту, протитрестових постанов, вільного руху робітників і капіталу і т. п. Щодо спірних торговельних справ, то наступила згода щодо імпорту промислових товарів з трьох членських країн Британського Коммонвелту — Канади, Австралії і Нової Зеляндії. Зате все ще залишається відкритим найболючіше питання — імпорту хліборобських продуктів з тих країн. Індія, Пакістан і Цейльон зголосили скаргу щодо загрози для їхнього експорту текстилів і килимів. Австралійський прем'єр Роберт Гордон Мензіс прибув у зв'язку з усіма цими справами до Лондону й перевів вже першу нараду з британським прем'єром Гаролдом Мекміленом. Р. Г. Мензіс дуже стурбований, що приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку основно змінить характер Британського Коммонвелту. За твердженням газет, в Англії зростає опозиція проти приступлення туди Британії. У керівній Консервативній партії будім-то 100 членів парляменту заявилось „проти".

У Женеві дебатуватимуть про конвенцію щодо допомоги астронавтам

Женева. — На Правничій підкомісії Комісії Об'єднаних Націй для мирного користування сферичним обширом американський представник Леонард Мікер, правний дорадник в державному департаменті, зголосив резолюцію, щоб встановити міжнародну конвенцію в справах допомоги астронавтам та відшкодування за шкоди, спричинені міжплянетними ракетами. За цим проєктом всі країни і всі взагалі люди у широкому світі повинні поспішати з негайною всебічною допомогою астронавтам, які опиняться в важкій ситуації, наприклад впавши на Землю у відлюдну околицю чи на відкрите море. Далі, всі країни, які висилають міжплянетні ракети, повинні відповідати за шкоди, заподіяні ними при невдачі технічних обрахунків, — коли б, наприклад, така ракета впала у непередбажене місце і наробила спустошення. Названий проєктодавець звернув увагу, що покищо трудно припускати зудари між двома такими ракетами в міжплянетному обширі і тому в його проєкті про це не говориться. Совєтський представник Ґріґорій Тункін в принципі підтримав те внесення. Водночас на Науково-технічній підкомісії говорилось про можливість встановлення десь недалеко рівника в Африці бази для висилання у всесвіт астронавтів спільними силами.

У СВІТІ

● **В Південно - африканській Унії** біло-націоналістичний уряд Гендріка Верверда переводить тепер в парляменті закон, який вперше в новітньому праводавстві вводить кару так званої цивільної смерти: засуджувані за „змову" та насправді за протиурядову діяльність особи будуть примушені жити в ізоляції у власних домах, але виключно в колі найближчої родини, без права приймати знайомих і приятелів, без права виходити з дому, займатись будьякими публічними справами та проголошувати назверх будь-які заяви чи писати статті або книжки.

● **Головною причиною масової втечі з Китаю** до Гонґ Конґу в травні ц. р. був закон про перекидання людей з міст на села, на сільсько - господарські роботи, — твердить преса. Село вважало, що це замах на його скупі харчові запаси, а місто не хотіло йти туди. Внаслідку маси селян і міських людей — втікали. Поліція в Гонґ Конґу переловила і відіслала назад кругло 55,000 втікачів. Комуно - китайська влада спершу не протиділяла тому масовому рухові, лякаючись, що кровопролив доведе до заворушень.

● **У столиці Бірми Рангурі** викликано до міністерства закордонних справ ближче неназваних амбасадорів та заявлено перед ними протест проти порушування бірменського суверенного повітряного простору чужоземними літаками. Газети пояснюють, що з хвилиною, як в сусідньому Сіямі приземлилились американські, австралійські, британські і новозеляндські військові літаки, над Бірмою дійсно можуть появлятись літаки названих країн.

● **У столиці Еспанії Мадриді** 40,000 осіб відвідали в минулу неділю виставлену на публічний показ кабіну, в якій астронавт полк. Джон Ґленн летів довкола Землі. Цю кабіну покажуть в різних містах світу. Найближчим етапом буде Аккра, столиця африканської Гани.

● **У Туреччині** живе тепер кругло 15,000 американців, здебільша військовики та цивільні урядовці ЗДА — в трьох містах: Анкарі, Істанбулі й Ізмірі. Вони зв'язані головно з морсько - летунськими базами НАТО, амбасадою і консулятами ЗДА. Туреччина дістала від 1947 р. від ЗДА кругло 3 більйони долярів допомоги. В минулу неділю святковано там другі роковини революції, яка скинула режим Аднана Мендереса, що його згодом повісили. Президентом є ген. Семаль Гурзель.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Незрозуміла паніка на біржі

Паніка на нюйоркській біржі в минулий понеділок, яка спричинила втрату уділовцям акцій на $20.800,000,000 і була за останніх 33 роки одним із шістьох „чорних днів", заскочила як урядові та фінансові кола, так і широку публіку. Знижка на біржі тривала вже кілька днів, але — як твердить фаховий коментатор у фінансовому додатку „Н. Й. Таймсу" А. Р. Гаммер у числі з 29-го ц. м. — „капіталовкладники здивовані й збентежені з приводу драстичних знижок на ринку в останніх днях". Такі „драстичні знижки" приходять на біржі завжди з двох причин: економічної або політичної. Зумовлюють їх господарське заломання — застій у промислі, велике безробіття, припинення банкового кредиту й велика скупість на готівку — або гостра політична криза. В одному й другому випадках стривожені власники акцій продають вартісні папери і виймають банкові ощадності, щоб дістати готівку. Якщо навіть дехто не дуже потребує її, маючи запевнений прибуток, потрібний для поточних видатків, він піддається загальному настроєві, боїться втрат при дальшій знижці та завертає свій капітал, інвестований в акціях, себто в промислі, щоб мати на руках гроші „на всякий випадок". Тоді наступає на біржі „ланцюгова реакція" — первісна знижка спричиняє збільшену подачу, а збільшена подача впливає на дальшу знижку. Атмосфера непевности і стурбованости постає також у зв'язку з хиткістю політичних відносин і можливостями поважних політичних ускладнень. Так було, наприклад, 26-го вересня 1955-го року на вістку про серцеву атаку президента Д. Д. Айзенгавера.

Паніка на біржі в минулий понеділок є загадкою тому, що ні господарська, ні політична ситуація в Америці й у широкому світі її не виправдує, дармащо урядові сподівання на новий великий розмах у промислі не здійснюються. Ось так, наприклад, минулого тижня продукція сталі, яка є мірилом загального крайового виробництва, впала нижче 60% її капацитету. Пояснюють це частинно започаткуванням літньо - вакаційного сезону, частинно використуванням сталевих резерв різними великими концернами і тому зменшенням замовлень, врешті обережністю сталеварень внаслідок недавнього конфлікту з урядом з приводу підвищення цін на сталь. Між аргументами уділовців, які в минулий понеділок дазали доручення своїм „брокерам" продати їхні уділи (акції), часто повторяли аргумент, що, нібн, промисл не має довір'я до теперішнього уряду, а уряд буцімто веде антибизнесову політику, і тому уділовець воліє позбутися своїх уділів, як непевної льокати капіталу.

А втім, ані сповільнення у промисловому виробництві, ані дисонанси між урядом і світом фінансів, промислу й торгівлі не дають логічної і слушної причини для будь-якої логічної і слушної причини для паніки. Внутрішньополітичне життя в Америці стабільне, закордонна політика здебільша спирається на двопартійній базі, а сама особа секретаря фінансів Дагласа Діллона є гарантом консервативної фінансової політики.

Тому треба ще почекати бодай кілька днів, щоб визначити дійсні причини понеділкового „чорного дня" на біржі. Покищо всі газети підкреслюють дивний і відрадний парадокс: паніка на біржі не мала відповідника у „хвостах" перед віконцями банків. Сірий громадянин не втрачає ані трішки довір'я до доляра і до банку. Нема ні страху за завтрішній день, який диктував би тримати гріш під подушкою, ані купівельної гарячки, щоб льокувати гріш в товарах. Тому фахівці припускають, що минулий „чорний понеділок" буде лише епізодом. Цього сподівається і уряд, який не заповів ніяких протизаходів, і президент Нюйоркської біржі, який заявив, що „понеділкові обороти не є ніяким нещастям". Якщо минулий понеділок був віддзеркаленням гри між бизнесом і урядом чи — докладніше — демонстрацією бизнесу проти уряду, та випадкових настроїв сірих уділовців, то це напевно — епізод.

Страх і непевність

Не зважаючи на всю нібито дуже наполегливо ведену Хрущовим ще з 1956-го року десталінізацію, на всю боротьбу з „культом особи", загроза повороту до сталінських методів у керівництві комуністичної партії і совєтського уряду триває далі. Зазнавши важкого досвіду, оплаченого катакомбами кривавих жертв, широкі народні маси Совєтського Союзу свідомі, що кожної хвилини може початися період нових чисток і масакр, може ще жахливіших, як були за Сталіна. Страх перед такою можливістю пробивається не тільки між рядками в листах підсовєтських громадян. Говорять вони про це цілком одверто і в розмовах з чужоземцями, стверджуючи, що в сьогоднішній законодатній, правній і урядовій системах немає абсолютно ніяких гарантій, які могли б забезпечити населення СССР від появи нового Сталіна і від нових ексцесів комуністичного режиму.

Наявність цього страху і непевности усвідомлюють добре також і теперішні совєтські самодержці, що виступають під фірмою нібито „колективного керівництва", але під одноосібною диктатурою Нікіти Хрущова. І на з'їздах і в пресі вони намагаються переконати населення СССР, що доба культу особи Сталіна і його кривавих ексцесів минулася, що вона вже ніколи не повториться, що криваві сталінські чистки були викликані тільки збоченнями Сталіна і що нові совєтські закони і принципи керівництва виключають такого роду ексцеси.

Із новою спробою заспокоїти населення і переконати його в наявності „певних ґарантій" проти терористичної практики сталінської доби, виступив недавно генеральний прокурор СССР, Роман Руденко. Користаючи з нагоди 40-річчя створення Генеральної Прокуратури СССР, Роман Руденко вмістив у московській „Правді", офіційному органі Центрального Комітету КПСС, статтю, в якій доводить, що за Сталіна всі постанови совєтської конституції були на ділі виелімінувані, і що рішальний голос в усіх справах мали такі установи, як КҐБ — Комітет Державної Безпеки і НКВД — Народний Комісарят Внутрішніх Справ, поставлені у своїх функціях і компетенціях практично понад судами і навіть понад генеральною прокуратурою СССР. Змінилося все це, за словами Руденка тільки в 1953-му році, після заарештування й екзекуції Лаврентія Берії та його соратників. Тільки з того часу, мовляв, почався період „справжньої соціялістичної законности й охорони гарантованих совєтською конституцією прав совєтських громадян".

Чи заспокоїть совєтських громадян цілком голослівне і непереконливе переконування генерального прокурора СССР, що все нібито змінилося і що немає ніяких підстав боятися повороту сталінської ери, можна дуже сумніватися. В пам'яті совєтських громадян Роман Руденко не є ані трохи новою людиною. Він тісно зв'язаний був не тільки із Сталіним, але і з Берією, займаючи в роках 1944 - 1953 становище генерального прокуратора Української ССР і виконуючи всі доручення Сталіна і Берії щодо ліквідації „українського буржуазного націоналізму". Роман Андрійович Руденко, українець з походження, співпрацював в органах совєтської прокуратури, почавши від 1929-го року, значить під час кривавих чисток в Україні — і за Постишева, і за Єжова, і за Хрущова, й Сєрова. Тому також на його відповідальності лежить здійснювання багатьох наказаних кремлівською клікою злочинів.

Сьогодні генеральний прокурор СССР Роман Руденко хоче вибілити не тільки себе, але й свого протектора Хрущова від закидів у співучасті в злочинах Сталіна, і тому так наполегливо намагається він переконати совєтських громадян, що доба сталінського терору вже не повернеться. Проте, всі його спроби і намагання цілком даремні. І поневолені Москвою народи і ввесь світ знають, що дух Сталіна ще живий, і що сталінські методи і цілі далі є основою всієї совєтської системи суспільного і духового життя.

Олег Лисяк

У ДНІ ГЕРОЇВ АМЕРИКИ

Щороку в день тридцятого травня ціла Америка вшановує своїх поляглих вояків, що загинули, виконуючи свою повинність під зоряним прапором „Землі Вільних і Батьківщини Відважних", як співається в американському гимні.

Коли думаєш про поляглих американських вояків, відразу прилітає спогад про бачені на пляжах Каналу Ля Манш довгі ряди білих хрестів, що простягають свої рамена до блакитних морських хвиль... Море шумить монотонно, припливи і відпливи наближаються й віддалюються від рядочками уставлених пам'ятників — могил тих, що загинули далеко від рідних прерій, від небосяжних Скелястих гір, кам'яних каньйонів великих міст східнього узбережжя, тропічних околиць Флориди чи підбігунових снігів Аляски... Загинули ті хлопці, сплачуючи борг старому континентові, континентові, що був землею їх батьків — загинули за волю і права людей, яких вони ніколи не бачили, про яких мало що й знали — загинули, бо вірили, що людина має право жити вільною і що за це право треба платити кров'ю і навіть життям.

Стоять білі ряди вояцьких пам'ятників на пляжах Нормандії, в суворих Арґоннах, у підніжжі корейських горбків, на островах Тихого океану, над Райном і в горах Атласу, на Сицилії і на Іво-Джімі — всюди, де сягав зоряний прапор, всюди, куди ходили американські вояки, звичайні „Діж Ай Джов", як називають їх в народі — сини іміґрантів з Калябрії, ремісників з Баварії, селян з Покуття і Гуцулії, ірляндських вуглекопів, грецьких пастухів. Ішли вони і падали так, як падали за волю ті, яких ставлено за взір — вояки континентальної Армії, що вигибали на полях під Філядельфією, коло лісової кузні — Веллі Фордж.

Там у Веллі Фордж, війська генерала Вашингтона перебули найтяжчу зиму, оточені англійськими силами. Донині по розлогих полях, левадах і лісах зберігається усе так, як було півтори сотні років тому. Там, у Меморіял Дей, згадується поляглих так само, як в Геттисбурзі чи на Цвинтарі Героїв в Арлінґтоні, коло столиці країни — Вашингтону.

У Веллі Фордж стоять ще батерії, коло гармат лежать в пірамідах кулі, на горбах форти і шанці з написами, хто в чих перебував і хто командував. На широкій поляні побудовано величезну тріюмфальну браму, не багато меншу за Тріюмфальну Арку в Парижі і дуже на неї схожу. Напис угорі „Ми ніколи не зможемо достатньо оцінити їх — нагих і вмираючих, і їх незрівняну витривалість і вірність".

А в Геттисбурзі — коло Гаррисбурґа, столиці Пенсильвенії, інше цвинтарище, цвинтарище, яке постало після найбільшої на американському континенті битви, що вирішила перемогу Північних стейтів у Громадянській війні. Тут протягом трьох днів у липні 1863-го року забито, поранено і зґинуло безвісти понад 50.000 вояків з обох боків — конфедератів і уніоністів. Тут так само як і у Веллі Фордж, з великим пієтизмом зберігаються становища відділів, батерій, пам'ятники, музеї. Тут, на Національному Цвинтарищі, між гробами поляглих на пам'ятнику напис: „Слава вшановує почесною сторожею цей табір поляглих".

Так уміє ця країна вшановувати своїх героїв. Її великий нарід шанує пам'ять борців за незалежність і визволення з-під чужого ярма — все одне, чи поляглн вони на цьому континенті у змаганні за справедливість і волю Америки, чи склали своє життя на далеких чужих берегах — за справедливість і волю в цілому світі...

Мимоволі думка вертається до тих безчисленних боїв на землі наших батьків, до тих побоєвищ, на яких сторіччями розвівали вітри кості витривалих і вірних вояків нашого народу. Скільки тріюмфальних, пропам'ятних брам треба було б поставити на всіх наших побоєвищах від Калки до Бродів?

І пригадується геттисбурзький цвинтар поляглих у другій світовій війні. Коли побуваєте там колись, відвідуючи найбільше побоєвище Америки, огляньте його уважно і — побачите щось знайоме. Ступіть ще крок. Ось прізвища, вписані на могилках американських героїв, що віддали своє життя за волю і справедливість у цілому світі. Ось вони: Гривнак, Павлюк, Капюк, Качмар, Хома, Губ'як, Глинка, Роговський, Мацко, Незгода, Гудзій, Жук... Багато, багато цих українських прізвищ — майже четвертина цілого цвинтаря.

Тепер вони лежать разом з героями Геттисбургу — і слава, як каже напис на пам'ятнику „охороняє цей табір поляглих". Вони вмерли за волю всіх людей — так, як вмирали за волю всіх людей їхні предки над Калкою і на стінах Путивля — а їх брати у повстанському бою в Чорному Лісі...

Два експрезиденти за збільшення пожертв на виборчі фонди

Вашингтон. — Обидва колишні президенти Гаррі С. Труман і Двайт Д. Айзенгавер висловилися за те, щоб збільшити пожертви на партійні виборчі фонди тим способом, що жертводавці могли б відтягати пожертвовані суми від оподаткування. Так само заявилися і три колишні кандидати на президентів, які не здобули перемоги у виборах: демократ Адлей Е. Стівенсон і республіканці колишній віце - президент Ричард М. Ніксон та колишній нюйоркський губернатор Томас Е. Дюї. Справою виборчих фондів займається назначена президентом Кеннеді Комісія Виборчих фондів, яка опублікувала свої пропозиції в справі фінансування виборчої кампанії. Труман заявив, що він віддавна заступає думку, щоб уряд причинявся до фінансування виборчої кампанії. Дюї сказав, що Конгрес мусить дуже обережно вирішувати цю справу. Згідно з пропозицією окрема особа може відтягнути від оподаткування найбільше 10 долярів. Збільшено також суму дол. 3 мільйонів, яку досі могли витратити на виборчу кампанію крайові комітети партій. Але ці всі рекомендації мусить ухвалити Конгрес, щоб вони стали законом.

БЛЯШАНА ТЕРТКА І КУХОННА ІНДУСТРІЯ

Совєтська офіційна статистика подає, що на індивідуальний закуп продуктів і домашнє виготовлення їжі в СССР зуживається кругло 12 мільярдів робітних днів. Це — рівнозначне праці 40 мільйонів жінок протягом 300 днів.

Щоб „розкріпачити" жінку і всю цю ґрандіозну працю обернути на „будову комунізму", заплановано в Москві вже на кінець семирічки перевести на громадський - колективний спосіб харчування три чверті всього населення Совєтського Союзу. Під сучасну пору функціонує там уже 160.000 громадських їдалень-харчівень, а на кінець семирічки число їх нібито має збільшитися ще на 64.000.

Над конструкцією машин і приладів, потрібних для масового харчування, працює в СССР 5 конструкторських бюр, кілька десятків заводів і два науково - дослідні інститути. Відповідають за всю цю справу Державний комітет Ради міністрів СССР для автоматизації та машинобудування і — ради народних господарств (раднаргоспи).

Очевидно, без достатку продуктів, добрих машин і відповідно кваліфікованого персоналу, годі зробити громадське харчування доступним для широких мас населення. Як же в дійсності виглядає ця справа нині, на третьому році семирічки?

Проблему харчових продуктів — їх якости й кількости — залишаємо на боці. Це зовсім окрема проблема, яка набирає в царстві Хрущова щораз більшої гостроти. Розгляньмо лише справу організації громадського харчування, її технічну сторону.

Ось що пише кореспондент „Ізвєстій" Е. Чорних (24 травня ц. р.) про загальний стан совєтських їдалень:

„Наші їдальні часом не такі вже й привабливі, а обіди не такі вже й добрі і, головно — коли рахувати на цілу родину — ще задорогі. Забагато коштує в їдальнях оброблення продуктів і готування страв. Адже й на підприємствах громадського харчування працюють все ті самі, що й у домашній кухні, руки, озброєні здебільша звичайним ножем і терткою. І посуд миють ті самі руки. Цілу зміну стоїть Марія, зігнувшись над залізним кадовбом. Рухи робітниці обчислені з точністю автомата: нелегко „обробити" кілька тисяч тарілок на день. Іноді скло ранить руку, а біль відбиває в серці..."

Робітниця Марія питає московського кореспондента:

— Скажіть, чому наша наука і техніка обминають їдальні? Чи це не таке ж важливе виробництво, як будівельна справа?...

А от як описує цей кореспондент зразкову „механізовану" московську фабрику-кухню:

„Металевий велетень → машина для очищування картоплі на рівні... 16-го століття. Вона „трохи ледача", бо робітниці після неї мусять вістрям ножа вибирати „вічка", нарізувати картоплю часточками. Над цим працюють 42 робітниці. Оттак машина! Багато людей працює над розробленням м'яса і вивантажуванням продуктів. Немає ані одної повністю змеханізованої операції. Тож не дивно, що стандартний обід коштує тут 59 копійок, а дворазове харчування родини з трьох осіб — 3 рублі 18 копійок. За ці гроші добра господиня в домашніх умовах зготує сніданок, обід і вечерю".

Як показує обслідування, переведене в Москві спеціяльною лябораторією, на самому лише чищенні та дочищуванні картоплі в СССР працюють 60.000 робітниць, а на ручному митті посуду понад 100.000. Це — в їдальнях, кафетеріях, ресторанах, „чайних", що обслуговують може яку четвертину населення.

Але може ж таки механізація вже „на порозі кухні"? Може широко вже розкрились її перспективи? На це кореспондент „Ізвєстій" відповідає так:

„Перспективи я побачив на виставці торговельного устаткування в Москві. „Найновіші" зразки кухонної техніки — все ті самі неоковирні, незграбні машини для чищення картоплі, які вимагають величезної допоміжної сили, універсальні приводи, якими воліють не користуватися. І унікальний, ще не зовсім випробуваний прилад для миття посуду. І тут я почув слова: „Коли ж, нарешті, машинобудівельники перестануть вдосконалювати бляшану тертку?"...

А ось як описує кореспондент харківський завод торговельного устаткування, який продукує ці „найновіші" зразки:

„Закурені бльоки скупчились на маленькому клаптику землі біля залізниці. На одній території з заводом конструкторське бюро. Його лябораторії туляться під заводським дахом, як ластів'ячі гнізда. Горстка фахівців проєктує машини, виготовляє дослідні зразки, „відробляє" технологію. Опісля технічна документація висилається на 25 заводів. Творчі можливості конструкторів обмежені. Працювати приходиться навпомацки, бо технічні завдання, що їх вони одержують, неточні, невиразні. Тож колектив змушений випускати у світ недороблені конструкції. Ну, а яка користь з механізації, що виглядає як латання дірок?.."

Щоб ілюструвати таку „механізацію", кореспондент наводить характеристичний приклад з Москви. Отже, до столиці СССР — пише він — щомісяця довозять з провінції двадцять вантажних поїздів картоплі. 12% всього цього вантажу становлять звичайні земля і пісок, які з картопляних бункрів безпосередньо перевозять до московських їдалень - ресторанів. Можна собі уявити чистоту в тих „пунктах харчування трудящих"!

До кінця семирічки Хрущов хоче збудувати ще 64.000 їдалень і всі їх разом з уже існуючими 160.000 їдалень змеханізувати й завтоматизувати. Як виходить із самої совєтської преси, дуже мляво йде йому ця справа. Але до механізації треба ще й харчів у відповідній кількості, щоб перевести населення на громадське харчування. Це вже справа складніша. Очевидячки, ні в якому конструкторському бюрі ніякі фахівці харчів не спроєктують.

В. С-ко

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду Ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їй кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена.

ВІСТІ З УККА

ПОТРІБНА НЕГАЙНА І МАСОВА ПІДТРИМКА H. RES. 211

Ню Йорк. З канцелярії Українського Конґресового Комітету інформують, що голова УККА і голова Комітету Тижня Поневолених Націй проф. Лев Добрянський звернувся із закликом до всіх громадян українського роду та їх організацій, щоб вони листами і телеграмами до голови конґресової Комісії Правил, конґресмена Говарда Смита, прохали його прихильности для резолюції конґресмена Флада (Г. Рез. 211), що передбачає створення постійної конґресової комісії для поневолених націй.

Проф. Добрянський звертався з подібним закликом вже в половині квітня ц. р. і загальний відгомін на цей заклик, зокрема з боку громадян українського роду та їх організацій, головно Відділів УККА був такий великий, що викликав сильне враження на законодавців, зокрема конґресмена Говарда Смита. Заохочений тим відгуком, проф. Добрянський знову апелює до всіх наших громадян і їхніх організацій, щоб вони почали справжню кампанію висилки листів і телеграм для підтримки згаданої резолюції, що може мати поважний вплив на її схвалення. При цьому додається, що справа є НАГЛА і тому листи треба висилати вже. Це тому, що в останніх днях ця справа знову прийшла на порядок в Конґресі і, згідно з одержаними інформаціями, республіканські члени Комісії Правил домагатимуться кінцевого голосування в цій справі. Проф. Добрянський вважає, що коли б конґресмен Смит та інші члени Комісії Правил дістали досить листів, поштівок і телеграм з підтримкою резолюції, то це могло б перешити її схвалення. Проф. Добрянський радить посилати листи і телеграми до конґресмена Смита, як також до конґресмена Флада, автора резолюції. Всі листи, що їх дістане конґресмен Флад, будуть втягнені до Конґресового Протоколу (Рекорду). Листи, поштівки і телеграми висилати рівночасно на адресу конґресмена Смита:

The Hon. Howard W. Smith
Chairman, House Rules Committee
New House Office Building
Washington, D. C.

і на адресу конґресмена Флада:

The Hon. Daniel J. Flood
New House Office Building
Washington, D. C.

Ще раз пригадується, що справа однаково важлива, як і нагла і тому Екзекутива УККомітету закликає всіх наших громадян і їх організації висилати ці листи для підтримки резолюції H. Res. 211.

● Американські кореспонденти в Альжирі були свідками, як французькі терористи застрелили з автоматів з авта двох арабів і водія в другому авті; саме тоді над'їхало вантажне військове авто, повне французьких вояків, на очах яких сталось те вбивство, але ніхто з вояків не зіскочив і не перешкодив, як вбивники спокійно від'їхали. Це був явний доказ, що французьке військо не воює проти терористів.

● Федеральне Бюро Інвестиґацій ствердило, що в місті Ню Йорку число злочинів в перших трьох місяцях цього року збільшилося на 4.5 відсотка в порівнянні з тим самим часом минулого року. Число злочинів в Ню Йорку є на чотири рази більше від числа у цілій країні.

Марія Лівицька

ТАРНІВСЬКИЙ ПОЛОН

(Уривок із спомнинів)

(4)

Тим часом молодь, яка ще залишалась у Тарнові, продовжувала безжурно марнувати час. Збиралися часто у нас, не зважаючи на тісноту в хаті, на чолі з пізнішим подєбрадським професором Борисом Лисянським, який тоді був ще дуже молодим і багато допомагав нашим дітям, щоб не забули гімназійної премудрости з фізики та математики. А коли приїхали з Туреччини панство Токаржевські, то до молоді приєдналась і Оксана Токаржевська, дочка професора Олександра Лотоцького. Дуже часто ця молодь імпровізувала домашні концерти, особливо, коли приходив диригент пан Петрівський.

Але таке безжурне молоде життя не могло тривати без кінця. Незабаром виїхали до Чехії і Борис Лисянський, і решта молоді. Наші діти залишились з нами.

Залишалася ще в Тарнові також значна громада з колишнього оточення Головного Отамана. Це було, так би мовити, еліта бідаків. Не зважаючи на трагізм і безвихідність становища, вони весело сміялись і жартували з своєї біди. Звичайним почастунком на наших „бенкетах" була варена картопля, хліб, цибуля і чай. Зрідка хтонебудь приносив горілку. Учасниками наших „к а р т о п л я н и х" бенкетів були найчастіше Валентин Садовський з дружиною, панство Токаржевські, Доценки, Іножарський, Віктор Соловій, тепершній список в Австралії, проф. Кабачків, Вячеслав Прокопович і часом Пінхус Красний.

На одному з таких „бенкетів" був присутній Головний Отаман. Відомо було, що Отаман не п'є горілки, а тільки вишнівку. Отже, цей маленький видаток спільними силами якось залагодили. Симон Васильович вніс у товариство дуже милу настроєву ноту. Всі старались уникати сумних тем, не згадували нашої політичної трагедії, і вечір пройшов присмно і радісно.

Найчастіше бували у нас панство Токаржевські. На початку князь поставився до мене дуже стримано і холодно. Може тому, що я не з аристократичного роду. Але пізніше князь Токаржевський трохи „здемократизувався" і навіть почав до мене ставитись п о - п р и я т е л ь с ь к и. На пункті аристократизму він був великий дивак. Перше мале непорозуміння виникло між нами, коли він довідався, що дочка наша виходить заміж за Холодного. Він дуже хотів видати її за зукраїнізованого польського аристократа, графа М.

— І що ви зробили, ню? Як я виглядатиму... ню... перед графом?

Князь майже в кожному реченні вставляв це „ню". Це було трохи смішно. Особливо часто вилазило воно тоді, коли він хотів у чомусь переконати свого співбесідника.

За другим разом непорозуміння стало причиною зірвання наших милих, дружніх відносин. Сталося це тоді, коли Токаржевські були вже в Парижі, і навіть уже після смерти Головного Отамана. Князь Токаржевський займався тоді геральдикою і знайшов герб роду Лівицьких. Він написав біографію чоловіка і разом з фотографією та гербом на першій сторінці видав її брошурою, щоб розповсюдити серед паризьких п о л і т и к і в. Чоловік мій рішуче запротестував проти цього. Він не хотів давати большевикам нового приводу для пропаганди проти екзильного уряду УНР. Большевики могли б з успіхом агітувати проти такого уряду, на чолі якого стоїть „пан", який пишається своїм гербом і панським походженням. Але князь образився, переслав увесь наклад брошури Лівицькому, і з того часу перервав усякі зносини з нашою родиною. Ця пригода, яка спричинилась до розриву не тільки в особистих взаєминах, але й політичних позиціях, була нам дуже неприємна.

Восени 1922-го року наші діти, Наталія і Микола, таки виїхали до Чехії, до Подєбрад, де їм дали стипендії, внаслідок заходів проф. Бориса Мартоса та Бориса Лисянського. Це було аж у листопаді. Тяжко було нам розлучатися. Синові було тільки п'ятнадцять літ. Замолодий був, щоб починати с а м о с т і й н е життя. Не дуже надавалась до самостійного життя також і дочка. Незабаром ми з полегшею довідались, що вони попали під добру і певну опіку проф. Бориса Лисянського, який присилав мені листовні звіти про життя дітей. Він жив якийсь час самітно аж до приїзду його родини з-під большевиків. Борис Лисянський був н а д з в и ч а й н о милою, симпатичною людиною і бездоганним українським патріотом. Бачилися ми з ним востаннє у Німеччині, в таборі Еттлінґен, куди він приїздив на побачення з нами. Шкода, що помер він так передчасно!

По приїзді дітей до Чехії ми з чоловіком залишились у Тарнові далі тягнути біду. Гурт учасників наших „картопляних" бенкетів поступово меншав. Вячеслав Константинович Прокопович виїхав на постійне життя до табору інтернованих у Каліші. Виїхав проф. Кабачків до Чехії. Проводжали старого проф. Ейхельмана з дружиною, влаштувавши йому скромну вечерю з промовами. Професор відповів мішаниною російських і українських слів. До смерти української мови він не навчився, а російською говорити з українцями не хотів. Говорив, як йому здавалось, по-українському. З гордістю підкреслив у своїй промові, що майже всі українські міністри були його слухачами в Київському університеті.

Залишався ще в Тарнові ген. Юнаків. Там він і помер, там його й поховали.

Цей останній — 1923 — рік нашого „полону" в Тарнові був найтяжчий. Д е р ж а в н а скарбниця остаточно спорожніла. Всі цінні папери були продані, і забракло грошей для виплачування навіть мізерних платень тим, що ще залишились при уряді. Поїздки прем'єра А. Лівицького до Варшави залишались безрезультатними. Ширились панічні чутки, що ІМКА має зліквідуватись, а це був єдиний для нас порятунок. Отже, шили до запаморочення, щоб якнайбільше заробити та заощадити на майбутнє. Шили всі, навіть чоловіки. Ген. Сальський не тільки вишивав, а ще й узори комбінував. На всю нашу українську колонію в Тарнові було тільки 4-5 родин, що не працювали. Не зважаючи на це, вони жили добре, гарно одягались і своїм елеґантним виглядом дратували „голодну черень". Не раз слідком за такою елеґантною пані пускалось іронічне зауваження: „О, понесла на собі накрадені доляри!"

А якби було запитати такого зухвальця: „Звідки ти знаєш, що накрали? А може вони були більш передбачливі і вивезли з собою трохи грошенят. От тепер і не бідують!"

Якось сказав мені чоловік: „Шкода, що ми купили те кооперативне п о м е ш к а н н я у Києві. Ліпше було б ті гроші поміняти на доляри і взяти з собою. Якби ж знаття!"

„А мені зовсім не шкода, — відповіла я чоловікові. — Голод неприємна річ, але ніхто не кричить за мною, що я накрала долярів. Хіба хто повірив би нам, що наші гроші не крадені, що ми їх привезли з дому?"

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У.Н.С.

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1962 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:

2 Сенькович Василь І.
8 Мандзій Антонина.
14 Кузів Сильвія, Павлик Теодор, Стасюк Дмитро.
19 Доскоч Павло, Варвара; Кохман Григорій, Лідія.
22 Верковська Анна, Маріянна К.; Дубик Володимир, Канюга Павло М., Олексяк Степан.
25 Огрин Іван.
27 Олесницький Марко.
33 Гусайко Володимир, Оріх Павло Р.
37 Кінащук Анна, Коритко Анна, Кривокульська Марія, Меланія; Огар Маріян В., Процак Марія.
39 Порцивалюк Марія.
42 Половчак Марія, Сальфетник Анна, Марія; Торконяк Петро.
53 о. Харіщак Микола.
57 о. Івахів Павло.
63 Лукаш Степан І., Мараско Роберт Ф., Олінґер Ричард Ґ., Розенберґер Іван А. мол., Рустон Самійло, Якула Павло.
76 Панчишин Марія, Рій Євген І., Сокалюк Михайло, Химій Дора.
78 Борис Іван, Махальчик Михайло мол.
91 Вончак Василь.
93 Ґайдало Рой, Чута Іван, Маргарита М. А.
94 Гриньків Епіфаній.
99 Шпур Степан Й.
102 Савчин Іван, Трач Пилип, Федак Лаврентій С., Юник Тома І. мол., Юрик Фридрих К.
106 Гнатів Петро, Гриневич Андрій, Катерина; Зборик Антін, Павчук Василь, Катерина.
112 Дубас Богдан, Дарія, Євгенія 2.
114 Козенчак Іван, Осадчий Дмитро, Марія; Понор Василь, Осина.
115 Коцюруба Василь, Катерина.
116 Скрипчук Володимир, Лідія.
120 Кохановський Іван Л., Ля Ґатта Рудольф В., Нікастро Антін.
127 Ґреґа - Марія А., Кравець Софія.
131 Гриневич Марія, Мрака Теодор, Марія; Сидор Дмитро, Марія.
143 Танасійчук Софія.
146 Заяць Анна.
147 Гобош Вацлав.
153 Вонс Генрих, Павло, Анна; Декинчук Емілія, Калуш Дмитро, Миколайчук Павло, Надія; Остапчук Анастасія, Петрів Мирослав І., Телятник Марія, Ткач Роман.
158 Досяк Микола К.
161 Гусак Катерина.
165 Корнова Наталія, Пелехата К., Тарановський Володимир.
177 Федорович Олена.
183 Дякун Микола.
191 Вазар Тома, Вомба Михайло А., Федусів Василь.
194 Галатин Осип, Марія; Ґіна Володимир, Смит Іван, Холодна Наталія.
204 Назар Марія.
221 Кміцикевич Микола, Мельник Ірина, Палій Лариса, Шульц Августин А.
230 Козлов Олена.
237 Вартіш Михайло.
239 Соневицька Степанія.
240 Ґернаґа Ярослав, Данилевич Богдан, Савойка Василь.
241 Щенґор Володимир.
243 Завидовська Ірина І., Смага Володимир.
245 Турчин Андрій.
252 Панісяк Іван.
253 Томсен Марія.
254 Лемішка Марія.
266 Мельник Михайло.
270 Гуменна Розалія.
272 Кондрат Михайло.
274 Середнецький Карло.
277 Ольшанський Федір, Сачок Петро, Шеґда Ярослав, Катерина.
281 Кіценюк Зузанна.
282 Клепацька Олена.
284 Василюка Патриція Р., Ченс Юрій Е.
287 Мінісалі Анна.
290 Фовлкс Вейн М.
293 Вайкусів Микола, Бурбела Маріянна К., Ґріґоров Кирило, Матіяш Михайло, Стоянов - Дімітров Стоян.
316 Ракута Марта.
323 Вілик Михайло, Ґільдеґарда.
325 Комуницький Богдан, Навроцький Микола, Поритко Дамян, Таран Володимир С.
328 Данилевич Роман І., Галущинська Арета, Грушкевич Марія, Єзерський Зиновій, Ірина; Зварун Андрій, Кацер Ельфріда, Мінталь Марія.
330 Павловська Вернес.
336 Небіщанський Антін.
341 Стеткевич Микола, Параскева.
345 Кобрин Павлина, Кушнір Анатоль, Ольга; Мигул Іван.
356 Вігуняк Михайло, Продивус Володимир.
360 Пашковський Богдан.
361 Яворський Іван, Ольга.
364 Драган Софія, Зубаль Іван Т.
367 Якимович Пилип 2, Марша.
369 Зілинський Антін І.
375 Вачара Анна, Данко Євстахій Р.
379 Джефферс Федір В. мол., Кіналь Михайло, Марчук Анастасія, Савка Петро, Февронія; Скоморох Іван.
385 Карпяк Ярослав, Колодницький Осип, Роман; Машталір Іван, Паліж Іларіон, Степанія; Сас Володимир.
387 Дмитраш Мирослав, Марія; Смук Андрій, Анна О., Марія.
388 Весоловський Антін, Анна.
393 Баланда Євген.
397 Кузьмак Марія, Насевич Михайло Е., Цуґирка Іван.
399 Дзядик Роман, Ривак Олена, Сушко Степан В.
414 Радавець Мирослав, Роман.
418 Волянюк Захар.
430 Ганас Олександер, Керницький Богдан, Омелян, Євгенія; Полохайло Мирон.
432 Вахнянин Лідія, Власенко Сергій, Марко Володимир, Подільчук Михайло, Руденський Іван, Чайківська Марія.
434 Пилуський Олексій.
437 Павлович Степанія.
438 Янко Михайло.
440 Маруіщак Дмитро.
445 Скварчук Іван.
454 Юрічук Микола.
456 Михальчук Дмитро.
458 Козак Агафія Л.
461 Гаврилюк Володимир.
471 Буцяк Іван, Дорош Йосип, Карвацький Теодор, Миколишська Анна, Музика Зенон М.
472 Антонович Борис Р.
473 Кос Цицилія, Нітух Марія.
484 Вучковський Володимир, Єва; Гнап Григорій, Надія; Суровий Володимир, Євген, Роман.
486 Морозовська Вартуга.
489 Порайко Анна, архиєп. Шпилька Богдан.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відділ:

1 Хомин Іван.
14 д-р Терлецький Ярослав.
75 Вілик Михайло*.
76 Гавриляк Франко*, Пристаюк Антін*.
96 Міловська Марія.
102 Катинський Іван*, Тимчишин Михайло.
106 Сисин Ярослав, Ющак Володимир*.
119 Омелян Ярослава Фр.
146 Литвин Іван*.
204 Балешта Іван*, Медвідь Михайло, Яріш Альбина.
210 Акерман Григорій*, Олена.
230 Стар Честер В.*
234 Кирпан Петро.
271 Сулима Йосип*, Лев*.
325 Непрель Сергій.
361 Івасишин Григорій.
385 Чура Петро І. 2, Доротея Т.
430 Коморовський Омелян, Елеонора.
432 д-р Крохмалюк Любомир З., Романюк Євстахій*.
495 Климчук Андрій Ф.*

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:

15 Михалюсь Володимир*, Віра.
25 Чайківський Михайло, Лідія, Марія.
27 Куц Анастасія.
68 Надорожний Яким*, Марія.
69 Примак Василь*, Текля.
204 Хабурський Могдан О. 2.
230 Лінинський Микола.
301 Глібчук Богдан, Ярослава.
346 Пласкач Методій, Ірина.
364 Цьох Роман, Марія.
379 Мякуш Петро, Марія.
386 Дяків Софія А.
413 Заходник Іван*, Теодосій Р.*, Ольга, Тереса.
486 Чорнокосинський Маркіян.
495 Скочиляс Іван.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

Відділ:

84 Чаплинський Микола*.
186 Баволяк Євгенія А.
260 Мацюк Марія.
353 Попіль Нестор*.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:

12 Крутоголов Василь.
115 Коцюруба Василь, Катерина.
128 Вацикевич Володимир*.
131 Козак Степан, Анна.
153 Король Ольга.
176 Глушик Павло*.
406 Фаріон Олена Е.
418 Волощук Микола*.
454 Корда Надія.
461 Макар Євген*.
495 Климчук Андрій Ф.*
497 Петрів Дмитро.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:

49 Кузь Теодор*.
63 Врайт Кларенс Ц.*, Рут Л.; Ґейґлі Меланія М., Ґасбаро Арманд Р.*, Ґілеспі Тома І.*, Смит Давид І.*
81 Чачка Віктор.
102 Берко Анна, Врайт Марлена.
106 Іванків Марія, Маґур Антін, Іванна; Питель Петро, Марія; Токаревич Михайло.
113 Годчак Микола*, Опатка Роман І.*
127 Мітрінґа Богдан, Надія.
131 Козак Анна.
163 Ловас Микола, Юлія; Сенів Йосип Ю.*, Микола*.
175 Козак Ярема*, Цепенда Кирило.
189 Матика Юстина, Надраґа Олена, Шандрук Анастасія.
217 Кулик Ілля.
230 Тхорик Іван*.
233 Пащин Богдан Я.*
238 Котеленець Євстахій*.
251 Барингтон Ричард К.*, Айнез.
267 Уруська Марія.
271 Рибак Розалія К., Спіравк Василь*.
280 Оленик Степан*.
292 Хтей Василь.
293 Барanський Володимир.
298 Скала Іван.
316 Литовщенко Григорій, Вікторія.
328 Ципа Степанія.
356 Дмитрів Юстина.
429 Тіґліо Стела.
430 о. Блавацький Іван, Вонторський Олександер.
432 Кемпе Лавро*, Левинська Ольга, Чаплинський Євстахій*.
441 Бадюк Петро*, Сідляр Михайлина.
457 Головко Ольга, Ґермак Галина, Луцький Антін, Оксана.
481 Войнар Андрій*, Михайло*, Павло*, Анна.
486 Столець Ядвига.
498 Семків Михайло*.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:

25 о. Мищишин Мирослав.
27 Гавдяк Омелян, Анна.
97 о. Біляк Степан 2.
114 Глібчук Богдан, Ярослава.
116 Хабурський Богдан О. 2.
117 Зибликевич Євген.
176 Мороз Ольга.
204 Примак Василь*, Текля.
239 Михалюсь Володимир*, Віра.
246 Надорожний Яким*, Марія.
277 Мельник Євгенія.
296 Дяків Софія А.
334 Крутиголова Патриція.
361 Ярема Степан І.*
379 Цьох Роман, Марія.
414 Чайківський Михайло, Лідія, Марія.
432 Іваницький Пилип.
481 Щудло Михайло, Анастасія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

Відділ:

25 Лейкович Іван.
38 Намісняк Франко*.
45 Вац Андрій.
75 Вілик Михайло*.
76 Гавриляк Франко*, Пристаюк Антін*.
102 Тимчишин Михайло.
109 Добрянська Юстина.
116 Мицик Люба.
127 Броніцький Михайло, Любов.
146 Литвин Іван*.
156 Ковальчук Володимир*, Анна.
204 Рандацо Йосип Фр.*
211 Вонсович Карло*.
221 Матура Ярослава.
230 Стар Честер В.*
238 Котеленець Євстахій*.
240 Лесів Трифон, Тетяна.
280 Філіпс Єлисавета.
320 Карпяк Оскар*.
327 Керич Володимир*.
342 Гамадик Марія.
361 Івасишин Григорій, Карпишин Марія.
414 Репетило Іван.
418 Попович Дмитро Д.*
427 Казмерська Олена.
432 Кобак Рой*.
502 Сокіл Онуфрій.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

121 Юревич Петро*.
164 Янасик Марія Г.
180 Мак Ольга А.
195 Гудрич Вірґінія.
238 Колінс Олена В.
287 Мінісалі Анна.
359 Творищук Михайлина З.
361 Куниш Розалія.
397 Штогрин Володимир*.
418 Якимчук Євген В.*
432 Боровець Степан*, Владика Яків*, Загребельний Михайло, Мухаір Михайло*, Николайчук Катерина, Федорак Василь, Хамко Гавриїл*.
438 Рудавська Катерина.
441 Борис Михайло, Гнатів Анна, Душко Микола*, Кирилюк Микола, Курило Василь*, Лисий Михайло, Пиріг Єва, Приходько Григорій, Стеблинський Дмитро, Хрущ Григорій, Яворський - Мартич Микола*.
473 д-р Остапович Іван Я.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ПОВНЕ ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

23 Щуран Василь*.
37 Леґан Марія.
71 Іш Йосип*.
105 Гасин Іван.
155 Андрушечко Йосип мол.*
158 Аннунціято Анна.
167 Кульматицький Омелян*.
176 Глушик Павло*.
180 Міськало Іван*.
182 Гірчиця Богдан.
229 Гулька Іван*.
236 Прислопська - Обух Марія.
243 Паппа Естела.
288 Кіш Йосипина.
296 Пітух Юлія А.
310 Карисько Антін*.
325 Вішко Марія, Клавоник Стела.
329 Аннецький Василь*, Вварик Павло*, Бордат Олена, Демко Анна, Лончина Олена, Німців Юлія, Скалун - Лончина Ольга.
336 Гартман Михайло*.
361 Німчук Едвард*.
380 Березюк Анна, о. Олесь Богдан.
383 Стельмах Олена.
438 Борис Анна М., Свенел Олена Е.
490 Білоус Катерина.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ЧАСТИННЕ ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:

43 Деліман Андрій.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

120 Здреник Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

Відділ:

13 Спяк Григорій.
24 Круль Антін.
28 Чуповська Анастасія.
33 Витичак Наталія.
39 Кравчук Іван.
44 Шелюк Андрій.
45 Волошин Євдокія.
55 Шандровський Микола.
65 Фучила Іван.
99 Бурко Єва.
105 Кивелюк Богдан.
109 Ді Нардо Софія.
112 Голубець Катерина.
132 Сова Дмитро.
133 Баран Андрій.
144 Гуньо Катерина.
147 Хомик Ксеня.
155 Гонімар Степан.
160 Воробець Василь.
165 Ліщук Юрій.
204 Папик Олексій*.
223 Гаврилич Пелягія.
237 Бартіш Онуфрій.
239 Кивелюк Богдан*.
241 Щенґор Євдокія.
247 Білик Йосип.
251 Возний Василь*.
253 Куртий Анна.
265 Паламар Михайло*.
269 Панчишин Анна.
270 Зиман Єва.
276 Скрабут Дмитро, Цялюх Степан*.
288 Коник Андрій.
295 Матвіїв Степан.
319 Ткач Омелян*.
339 Палько Михайло, Плаяняик Анна.
361 Гузар Текля.
367 Гринів Петро.
369 Турко Ілля*.
370 Довгий Михайло, Хоботяк Михайло.
385 Козак Олександер.
388 Батюк Андрій.
406 Захарійчук Гнат.
432 Ричард Антін*.
471 Івасечко Наталія.

ЗАВВАГА: Зіркою (*) є позначені прізвища тих членів чоловічої статі, які не платять оплати за газету.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

Відд.:

7 Енама Вейн Й.
14 Мікулинець Анна М., Ярош Оксана.
22 Литвин Якобина А., Савків Христина А.
33 Гусайко Яким В.
36 Марцінковський Яким А.
37 Огар Анна М., Антін Й., Йосип Е., Михайло Й.
39 Ботт Аліція Є., Христина А.; Кривий Андрій.
42 Половчак Михайло, Сальфетник Іван, Катерина, Микола.
45 Шевчук Роман С.
78 Михальчик Роберт Ю.
93 Ридиґер, Франко, Чута Петро.
102 Троч Ірина М.
106 Павчук Анна Ст., Марія О., Микола Р., Христина.
114 Яремко Володимир К.
120 Джуро Тома Й., Нікастро Антін мол.
125 Рахтицький Нестор.
127 Партика Богдан Р.
131 Козак Анна, Попович Даяна В.
146 Винницький Іван П.
147 Гузій Деннис Я., Донна М.; Путько Богдан.
153 Качай Марта А., Козак Тарас І., Миколайчук Теодор, Юрій, Пиріг Лев В., Лідія А.; Штойко Роберт В.
175 Голуб Павло Е., Керр Іванна Л.
176 Остап Ярослав О.
183 Семеґен Іван Ст., Чухрак Галина, Іван О.
191 Воско Данило А., Філдс Лідія М.
194 Галатин Леся, Михайло, Петро.
204 Мерліно Михайло Й., Павлюк Лідія Н.
206 Свек Кеннет Р.
220 Луцуняк Катерина.
221 Мельник Андрій, Остап Ю.; Палій Павло, Уляна; Щупляк Анна, Віктор, Володимир, Лідія, Роман, Юрій.
237 Вартіш Іван М.
239 Фостун Степан, Ярош Варвара Р.
240 Даниевич Володимир О., Сміґуровська Дарія К., Марта А.
245 Сабат Ґленн А.
266 Семчук Марія.
268 Наґірняк Анна.
270 Островська Анна К., Олександра.
277 Шеґда Володимир.
281 Петріячик Ольга.
292 Гудит Врірн В., Креґ В.; Масляк Євгенія О.
295 Журовська Оксана, Мількович Милош.
297 Шелестак Олександра Л.
305 Гентош Дарлина, Гиней Ліза М., Стець Дабора М., Михайло І.
316 Кучмій Лорейна М.
320 Гринь Деннис Дж.
328 Кацер Михайло, Христина; Мевецяк Ірина М.
330 Варнер Ґейла А.
336 Колодка Євгенія.
338 Крицький Арт П.
345 Кушнір Микола.
356 Вігуняк Володимир, Сантон Франк Кс.
361 Мединський Олександер П.
367 Якимович Зузанна.
372 Головка Кевин Х., Маргарита А., Михайло Й., Михайло Ст., Петро В.; Левенець Алисон А.
379 Врайт Яким С., Тун Володимир О.
385 Вовчак Юрій, Ґусак Богдан, Дарія; Остапович Люба.
387 Дмитраш Мирон, Смук Софія.
388 Весоловський Олексій.
393 Баланда Павло Е.
418 Гаврилишин Микола, Павло мол., Петро.
432 Ковалик Мирон, Тереса А.
437 Павлович Зенон, Тарас.
461 Шпурко Михайло М.
468 Бретлі Алберт, Іван, Йосип.
471 Кіщук Зенон В., Кузишин Оксана М., Пінкевич Богдан, Надія.
484 Гнап Володимира, Суровий Ярослав, Тесак Володимир С., Михайло, Тарас.
486 Міщанчук Данило.
497 Черненко Зузанна М.
271 Спіравк Марко В.
280 Філіпс Маргарита А.
301 Синенький Іван, Олена.
316 Литовщенко Йосип, Марія.
325 Зозуля Василь Й.
328 Цица Анна Є., Люба Н., Марія П.
331 Йозефик Лідія К.
345 Богун Любов, Микола; Костюк Франко.
385 Остапович Люба.
386 Алберті Тома Дж.
414 Кебузинський Андрій.
420 Гоп Аллен І., Обак Михайло В. мол.
429 Тіґліо Антін Р. III, Михайло.
430 Вонторський Зенон, Луців Євген О.
482 Вільчак Василь В., Ґураль Олександра, Курдидик Тарас І. Є., Риндер Анна, Ольга М.; Червінський Йосип А.
434 Вачинська Романа М., Божик Ліза В., Король Ірина.
444 Кравчук Ольга.
457 Підгородецька Дарія Л., Харченко Володимир, Степанія.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:

5 Александер Фридрих А. мол.
14 Венке Дарія, Ралф; Левченко Юрій.
125 Вакай Богдан Т., Ірина О.
204 Валешта Богдан В., Христина Фр.
210 Акерман Григорій мол.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд:

15 Михалюсь Ольга.
164 Кудриш Анна Н., Єлисавета І., Марія, Рената М., Филис С.
174 Серафин Олександра М.
204 Хабурська Роксоляна С.
301 Глібчук Богдан Я., Марія.
379 Мякуш Ігор.
413 Заходник Михайло І., Степан В. 2, Юрій А. 2; Міллер Патрикій, Тома Е.
488 Солтисинський Володимир мол. 2, Тереса 2.
495 Скочиляс Олександра, Юлія І.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:

131 Козак Федір.
292 Кахній Степан Т.
454 Березюк Віра М., Люба Н.
497 Маркевич Любомир.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відділ:

39 Ботт Аліція Є., Христина.
49 Камінський Антін, Арсен, Володимир; Кузь Олександер.
63 Врайт Карін Д.
106 Маґур Євстахій, Маріян М.; Питель Павло.
114 Бітнер Григорій М. Катерина, Ольга.
127 Мітрінґа Іван Ю., Ліна Ст., Мирослав.
130 Бундза Лідія.
155 Сасаля Степан мол.
163 Ловас Іван, Іванна, Михайло.
164 Дотій Давид 2, Олександра 2, Ярослава Л.
186 Тиханська Клавдія В.
191 Ференц Євгенія, Ольга А.
194 Весоловський Емілія, Мечислав; Штинда Марта.
204 Чайка Анна, Микола.
251 Баррінґтон Ричард К. мол., Мироненко Люба.
252 Кот Йосипина А., Марія.
254 Рич Володимир мол., Карін М., Кетлін М.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:

27 Галдак Ігор.
88 Серафин Олександра М.
114 Глібчук Богдан І., Марія.
116 Хабурська Роксоляна С.
239 Михалюсь Ольга.
292 Мякуш Ігор.
333 Кудриш Анна М., Єлисавета І., Марія, Рената М., Филис Є.
341 Шульга Марія А.
481 Щудло Аліція М., Анна, Іванна К., Михайло В., Степан В.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

Відділ

76 Рій Євген.
99 Шпур Степан Й.
127 Ґреґа Марія А.
158 Досяк Курт.
253 Пукіш Марія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:

59 Кузів Марія П.
65 Левчик Карло І.
128 Федусь Теодор. Е.
266 Лоренс Олександра Є.
292 Гапунович Анна.
293 Баранська Христина.
310 Кариско Ричард А.
343 Паверс Анна М.
375 Данковський Володимир мол.
380 Савран Василь І., Сафінський Володимир Т.
397 Гузар Віра.
427 Назар Денис М., Піжицька Олександра.
439 Курилів Ігор.
441 Борецька Люба, Гнатів Марія Є., Павло, Петро; Стодольна Ольга.
469 Рудий Василь.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ПОВНЕ ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:

230 Вернард Яким М.
235 Грод Анна.
236 Максим Євстахій М., Юрій В.
270 Бервецька Аліція О., Ґріца Ілейна О.
318 Демчук Ірина М., Саюк Антонина М.
325 Лесняк Петро, Сидорко Доротея.
329 Лончина Іван, Семитковський Павло.
364 Бдзіль Іван Б.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

Відд.:

14 Левченко Юрій.
47 Ганчарик Яким.
49 Юрків Богдан, Маріянна, Михайло П.
134 Арбес Патриція А.
204 Фірман Марія А.
252 Вальден Іванна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

320 Гринь Марія Д.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ):

Відділ

84 Чаплинський Микола.
186 Баволяк Євгенія А.
260 Мацюк Марія.
353 Попіль Нестор.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

Відд.:

454 Дейнека Маркіян М.

ЗІСТАВЛЕННЯ, ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

(Стан з 30-го квітня 1962)

Старий рід забезпечення	143
Кляса O	504
Кляса T	7,252
Кляса W	12,430
Кляса P20	15,913
Кляса E20	11,112
Кляса E65	1,098
Кляса P65	769
Кляса DP	342

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса 4P	193
Кляса 5E	194
Кляса E20	34
Кляса P20	21
Кляса 6C	6
Кляса P65	2
Кляса E65	3
Разом	50,016

ЗІСТАВЛЕННЯ, ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

(Стан з 30-го квітня 1962)

В клясі 1-ій на $ 500	1,460
В клясі 1-ій на $1000	569
В клясі 1-ій на $2000	1
В клясі 2-ій на $ 400	372
В клясі 3-ій на $ 100	346
В клясі 4P на $ 250	113
В клясі 4P на $ 500	3,185
В клясі 4P на $1000	1,627
В клясі 5E на $ 250	208
В клясі 5E на $ 500	4,051
В клясі 5E на $1000	1,612
В клясі 6C на $ 500	901
В клясі 6C на $1000	554

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	1,939
E20 на $1000	1,741
E20 на $1500	10
E20 на $2000	30
E20 на $2500	–
E20 на $3000	1
E20 на $5000	1
E18 на $ 500	967
E18 на $1000	1,703
E18 на $1500	19
E18 на $2000	65
E18 на $2500	3
E18 на $3000	11
E18 на $5000	1
E65 на $ 500	67
E65 на $1000	57
E65 на $1500	3
E65 на $2000	5
E65 на $3000	1
E65 на $4000	1
P20 на $ 500	1,398
P20 на $1000	2,351
P20 на $1500	17
P20 на $2000	37
P20 на $2500	1
P20 на $3000	1
P20 на $3500	1
P20 на $4000	1
P20 на $5000	1
P65 на $ 500	40
P65 на $1000	55
P65 на $2000	35
P65 на $5000	2
Разом	25,564

ОВРЕД НОВИХ КНИЖОК

Між казкою і правдою

Леся Храплива: „Козак-невмирака", оповідання для дітей, Ню Йорк 1961, ст. 96, мистецьке оформлення Христини Зелінської.

Однією з типових особливостей дитячої літератури є поєднання казки з правдою. Можна б сказати: казка за формою - змістом, правда за провідною думкою. Тому, коли в оповіданні „Козак - невмирака" авторка оживляє ляльку з українського вертепу й каже їй, згідно з козацькими традиціями, не боятися ніяких труднощів, помагати покривдженим та обороняти правду, то це, власне, і відповідає вимогам літератури для дітей молодшого віку.

Треба сказати, що Храплива вміє також поєднувати патріотичний український елемент із загальносвітовими літературними сюжетами, де першорядну ролю грають незвичайні ситуації, мандрівка, пригоди й подібне. Її козак-невмирака не тільки сміливий, розумний і зарадливий герой, що може легко з'єднати собі серце юного читача (або слухача), але він також патріот своєї неподоланої ворогами рідної землі. Українським дітям у вільному світі він близький і зрозумілий ще тим, що його життя починається там, де вони — на еміґрації. „Мене козацькі - українські діти змайстрували на чужині, — заявляє козак - лялька, — а я таки в Рідний Край дістався, ще й вістку з Сибіру приніс, що настав великий час Матку - Отчизну від ворога визволяти". Найголовніший рушій цього оповідання — українське серце головного героя, що веде його в Україну, щоб рідним людям помогти, по рідній землі походити, навіть, якщо конечно, за неї „голову покласти", а покищо під ритм повстанського маршу - походу розвесиляти українських дітей.

Загальний настрій оповідання бадьорий, життєрадісний, погідний — навіть у важких ситуаціях і картинах невільницької дійсности (каторжна праця в сибірських концтаборах). Бо ж козак-невмирака не з тих, що проливають сльози над недолею рідного народу, а з тих, що в боротьбі з нею шукають перемоги. Така характеристика правильно відповідає народно - фолкльорному уявленню про невмирущого духа українського лицарства. Розповідь, ніби припадково, залежно від ситуацій, перетикана „золотими думками", напр.: „Немає кращої нагороди людині, як радість із-за вчиненого доброго діла", „Козак ніколи безборонних не лишає на поталу", „Козак знає, та мовчить" і под.

Авторка намагається виразити настрій оповідання не тільки ситуаціями, але також відповідним стилем розповіді, що їй здебільшого вдається, однак не шкодило б, якщо б була більше попрацювала над мовою (зам. паде — падає, зам. пропасть — провалля, зам. верхом — верхи, зам. п'ястук — кулак, зам. розривки — розваги і под.), і звернула більше уваги на відтінки у значенні слів (зам. другий — інший, зам. правдивий — справжній, зам. волочилася — волоклася і под). Подекуди натрапляємо на недокладності у використанні сполучників, надуживання єднального сполучника „та" й деяке занедбання закону евфонії мови („час нам в дорогу"). Та ці недогляди можна буде направити в чергових виданнях при співпраці мовного редактора.

„Козак - невмирака" ознайомлює дітей поза межами України із сьогочасним становищем на рідних землях, викликає в них бажані авторкою почування та настрої, а тим самим позитивно впливає на читачів під освідомним і виховним оглядом. Книжка, що вміло поєднує казку з правдою - дійсністю і є своєрідною візією майбутнього, заслуговує того, щоб батьки дали її в руки юним читачам або самі її читали дітям.

Р. Завадович

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ:

	Дорослі	Діти	Разом
Стан з 31-го березня 1962 р.	55,534	26,553	82,087
Активні члени			
ПРИРІСТ у КВІТНІ 1962:			
Нові члени	254	146	400
Прийняті наново	35	9	44
Прийняті з переступ. листами	29	24	53
Зміни кляс забезпечення	14	5	19
Прийняті з молод. Відділу	4	—	4
Разом:	336	184	520
УБУТОК у КВІТНІ 1962:			
Суспендовані члени	87	81	168
Відійшли з переступ. листами	29	18	47
Зміни кляс забезпечення	14	9	23
Відійшли до дорослих	—	5	5
Померли	48	1	49
Вибрали грошові звороти	33	8	41
Відійшли з випл. пов. сумою забез.	30	21	51
Відійшли на випл. забезп. вповні	33	13	46
Відійшли на част. випл. забезп.	1	—	1
Відійшли на безпл. продовж. забез.	1	1	2
Разом:	276	157	433
Члени, які виплатили вкладки			
ПРИРІСТ у КВІТНІ 1962:			
Виплачене забезпечення	38	33	71
На безпл. продовження забезпеч.	56	24	80
Разом:	94	57	151
УБУТОК у КВІТНІ 1962:			
Померли	1	—	1
Вибрали готівку	6	1	7
Привернені в актив.	22	8	30
Разом:	29	9	38
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем квітня 1962 р.	55,659	26,628	82,287

УВАГА!

яку кожний відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекорд. звіті за квітень 1962 року суспендованими, можуть бути ПРИЙНЯТІ наново в члени УНСоюзу, якщо зголоситься до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, бо інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж квітня 1962 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Ярослав Падох, гол. секр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1962 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	200.50	181	135.24
2	183.62	182	245.51
3	277.14	183	279.83
4	1,208.14	184	293.86
5	42.54	185	51.71
6	161.91	186	105.65
7	156.69	187	90.47
8	572.09	188	18.48
9	[illegible]	189	763.71
10	43.33	190*	35.38
11	197.51	[illegible]	747.18
12	347.88	[illegible]	231.99
13	609.91	[illegible]	52.60
14	212.70	[illegible]	236.26
15	174.27	[illegible]	17.35
16	41.75	[illegible]	42.22
17	83.95	[illegible]	17.49
18	679.38	[illegible]	8.12
19	252.51	[illegible]	44.94
20	336.44	[illegible]	403.77
21	86.19	[illegible]	25.42
22	88.79	[illegible]	48.62
23*	1,350.82	[illegible]	82.09
24	14.68	[illegible]	2,010.20
25	645.59	[illegible]	24.22
26	112.69	[illegible]	633.28
27	27.81	[illegible]	52.02
28	92.11	[illegible]	40.27
29	82.57	[illegible]	30.47
30	18.70	[illegible]	161.30
31	193.83	[illegible]	187.75
32	12.53	[illegible]	53.75
33	264.49	[illegible]	380.26
34	237.24	[illegible]	72.34
35	217.67	[illegible]	[illegible]
36	405.32	[illegible]	381.01
37	1,102.06	[illegible]	244.17
38	105.90	[illegible]	385.98
39	33.61	[illegible]	642.96
40	983.07	[illegible]	2,888.24
41	28.67	[illegible]	84.55
42	413.34	[illegible]	301.84
43	225.24	[illegible]	157.57
44	116.74	[illegible]	16.52
45	74.14	[illegible]	34.17
46	212.04	[illegible]	19.67
47	67.89	[illegible]	[illegible]
48	152.12	[illegible]	64.49
49	353.69	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	277.04
[illegible]	[illegible]	[illegible]	272.34
[illegible]	[illegible]	[illegible]	211.05
[illegible]	[illegible]	[illegible]	278.24
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,007.94
[illegible]	[illegible]	[illegible]	654.28
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,085.48
[illegible]	[illegible]	[illegible]	171.98
[illegible]	[illegible]	[illegible]	169.22
[illegible]	[illegible]	[illegible]	108.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	21.79
[illegible]	[illegible]	[illegible]	327.71
[illegible]	[illegible]	[illegible]	126.59
[illegible]	[illegible]	[illegible]	17.98
[illegible]	[illegible]	[illegible]	25.64
[illegible]	[illegible]	[illegible]	6.90
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	304.31
[illegible]	[illegible]	[illegible]	231.70
[illegible]	[illegible]	[illegible]	320.02
[illegible]	[illegible]	[illegible]	128.50
[illegible]	[illegible]	[illegible]	348.61
[illegible]	[illegible]	[illegible]	128.02
[illegible]	[illegible]	[illegible]	13.62
[illegible]	[illegible]	[illegible]	194.14
[illegible]	[illegible]	[illegible]	25.33
[illegible]	[illegible]	[illegible]	60.17
[illegible]	[illegible]	[illegible]	77.66
[illegible]	[illegible]	[illegible]	84.81
[illegible]	[illegible]	[illegible]	32.26
[illegible]	[illegible]	[illegible]	36.06
[illegible]	[illegible]	[illegible]	272.60
[illegible]	[illegible]	[illegible]	201.27
[illegible]	[illegible]	[illegible]	244.07
[illegible]	[illegible]	[illegible]	7.98
[illegible]	[illegible]	[illegible]	276.48
[illegible]	[illegible]	[illegible]	131.21
[illegible]	[illegible]	[illegible]	114.61
[illegible]	[illegible]	[illegible]	192.35
[illegible]	[illegible]	[illegible]	44.95
[illegible]	[illegible]	[illegible]	395.40
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,553.23
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	201.42
[illegible]	[illegible]	[illegible]	516.69
[illegible]	[illegible]	[illegible]	52.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	419.72
[illegible]	[illegible]	[illegible]	480.24
[illegible]	[illegible]	[illegible]	66.60
[illegible]	[illegible]	[illegible]	157.26
[illegible]	[illegible]	[illegible]	637.25
[illegible]	[illegible]	[illegible]	310.51
[illegible]	[illegible]	[illegible]	298.63
[illegible]	[illegible]	[illegible]	204.59
[illegible]	[illegible]	[illegible]	259.65
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,212.42
[illegible]	[illegible]	[illegible]	541.07
[illegible]	[illegible]	[illegible]	17.30
[illegible]	[illegible]	[illegible]	412.67
[illegible]	[illegible]	[illegible]	228.59
[illegible]	[illegible]	[illegible]	17.00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	85.78
[illegible]	[illegible]	[illegible]	81.51
[illegible]	[illegible]	[illegible]	86.54
[illegible]	[illegible]	[illegible]	461.45
[illegible]	[illegible]	[illegible]	28.15
[illegible]	[illegible]	[illegible]	216.07
[illegible]	[illegible]	[illegible]	426.21
[illegible]	[illegible]	[illegible]	330.81
[illegible]	[illegible]	[illegible]	103.30
[illegible]	[illegible]	[illegible]	192.06
[illegible]	[illegible]	[illegible]	220.89
[illegible]	[illegible]	[illegible]	120.26
[illegible]	[illegible]	[illegible]	217.71
[illegible]	[illegible]	[illegible]	22.38
[illegible]	[illegible]	[illegible]	59.79
[illegible]	[illegible]	[illegible]	95.15
[illegible]	[illegible]	[illegible]	10.93
[illegible]	[illegible]	[illegible]	15.47
[illegible]	[illegible]	[illegible]	993.73
[illegible]	[illegible]	[illegible]	211.38
[illegible]	[illegible]	[illegible]	74.82
[illegible]	[illegible]	[illegible]	136.88
[illegible]	[illegible]	[illegible]	481.87
[illegible]	[illegible]	[illegible]	219.20
[illegible]	[illegible]	[illegible]	49.43
[illegible]	[illegible]	[illegible]	183.75
[illegible]	[illegible]	[illegible]	383.24
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,479.61
[illegible]	[illegible]	[illegible]	71.06
[illegible]	[illegible]	[illegible]	428.12
[illegible]	[illegible]	[illegible]	163.94
[illegible]	[illegible]	[illegible]	209.49
[illegible]	[illegible]	[illegible]	85.44
[illegible]	[illegible]	[illegible]	157.68
[illegible]	[illegible]	[illegible]	113.47
[illegible]	[illegible]	[illegible]	644.73
[illegible]	[illegible]	[illegible]	36.79
[illegible]	[illegible]	[illegible]	850.26
[illegible]	[illegible]	[illegible]	428.41
[illegible]	[illegible]	[illegible]	223.72
[illegible]	[illegible]	[illegible]	141.57
[illegible]	[illegible]	[illegible]	12.85
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,887.20
[illegible]	[illegible]	[illegible]	263.69
[illegible]	[illegible]	[illegible]	448.55
[illegible]	[illegible]	[illegible]	65.88
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,000.26
[illegible]	[illegible]	[illegible]	234.58
[illegible]	[illegible]	[illegible]	227.63
[illegible]	[illegible]	[illegible]	319.49
[illegible]	[illegible]	[illegible]	245.37
[illegible]	[illegible]	[illegible]	283.78
[illegible]	[illegible]	[illegible]	57.39
[illegible]	[illegible]	[illegible]	132.79
[illegible]	[illegible]	[illegible]	86.27

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
354	252.39	432	5,702.39
355	190.27	433	235.48
356	212.38	434*	708.81
357	51.38	435*	141.57
359*	112.50	436	89.38
360	186.46	437	554.55
361	3,081.85	438	57.68
363	142.33	439*	564.01
364	651.40	440	663.42
367	1,279.95	441	773.44
368	100.90	444*	46.05
369	204.26	445	512.73
370	500.91	446	95.99
371	685.79	447	23.29
372	921.31	450*	153.32
373	154.56	451*	161.41
374	383.64	452	178.41
377	19.09	453	78.77
378	11.15	455	104.30
379	2,920.99	457	490.43
380*	112.31	459*	224.16
381	9.27	460	101.36
382	18.84	461*	251.58
383	297.49	464	281.48
384	82.16	465	134.91
385	545.12	466	113.96
386	598.64	467	54.34
387	222.86	468*	88.17
388	447.52	469*	416.38
390*	152.71	470*	71.31
391	99.62	471*	752.18
392	6.67	472	296.00
393	116.34	473*	1,235.77
394	45.74	475	31.32
395*	235.35	476	84.97
396	32.04	477	75.63
397	656.04	478*	82.57
398	10.54	479*	21.19
399	658.63	480*	97.50
400	169.90	481	121.48
401	12.88	482	63.73
403	117.94	484	910.19
404	366.90	485	60.88
405	67.49	486	68.21
406	375.36	487	344.07
410	18.23	488	56.92
411	19.60	489*	439.03
412*	127.44	490	110.27
413	73.72	491	20.00
414	579.02	494*	111.03
415*	22.63	495*	434.73
417*	76.64	496	49.91
418*	270.09	498	355.96
419*	46.42	499	22.69
420*	13.76	500*	20.81
423*	996.04	501	20.67
424	104.25	502*	39.89
427	656.58	506	226.40
428	93.87		
429	40.89		
430	1,065.81		$137,512.06

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $137,512.06

При Відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	3.59	216	3.69
3	1.31	221*	2.08
28	2.37	234	8.14
30	4.26	237	1.46
37	2.99	243	2.68
39	68.41	245	1.06
65	6.63	264	2.91
70	3.19	275	4.86
83	1.15	296	20.82
90	2.90	305	1.84
101	1.94	316	1.41
117	3.06	321	1.13
127	.97	335	2.04
142*	4.49	336	3.95
147	20.73	342	3.39
151	3.53	367	1.54
178	4.02	370	3.83
185	3.38	384	7.89
296	2.65	388	5.58
209	2.97	482	3.01

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення $229.01

З місячних вкладок від членів	$137,741.07
Відсотки від бондів	56,834.93
Відсотки від стапів	225.00
Відсотки від моргеджів	16,671.35
Надвишка при проданих бондах	990.51
Відсотки від членських позичок	996.80
Чинш від реальності в Джерзі Сіті, Н. Дж.	2,000.00
Приходи від реальностей в Кергонксоні, Н. Й.	6,960.04
Приходи друкарні і книгарні	20,854.83
Вплати при моргеджових інвестиціях	440.00
З переносу резерви за переписаних членів з молодечого департаменту	163.00
Зворот премії за додаткове обезпечення	37.40
З переносу виплаченої нагороди відділовим секретарям за членів молодечого департаменту	9,965.96
Уневажнена нагорода за нових членів	8.80
З переносу федерального податку за помічні сили	1,147.03
З переносу стейтового податку за помічні сили	228.63
Пожертви на пам'ятник Івана Мазепи	19.00

Від інвестицій:

Сплати моргеджів	20,028.40
Продаж бондів	49,638.39
Сплати членських позичок	7,278.54

Сирітські части по бл. п.:

Відділ:	
204 Лисяк Семен	175.00
Разом	$332,404.68

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:	
1 Карпік Стефанія	$ 1,000.00
24 Круль Антін	1,000.00
28 Чупоска Неиєї	1,000.00
39 Фрайда Іван	750.00
39 Кравчук Іван	500.00
42 Рудакевич Ірина	1,000.00
44 Шелех Андрій	500.00
45 Волошин Евдокія	1,000.00
55 Шандровський Микола	1,000.00
59 Кузів Василь	500.00
65 Фучила Іван	1,000.00
85 Мельник Іван	1,000.00
94 Шаран Михайло	1,500.00
99 Вурко Ева	1,000.00
105 Кивелюк Богдан	500.00
109 Ді Нардо Софія	1,000.00
112 Голубець Катерина	500.00
130 Петран Гнат	500.00
133 Варан Андрій	1,000.00
144 Гандзя Катерина	1,000.00
147 Хомук Ксеня	1,000.00
155 Гонимар Стефан	1,000.00
160 Воробець Василь	500.00
165 Ліщук Юрій	500.00
204 Лисяк Семен	1,000.00
213 Шегфа Михайло	1,000.00
223 Гаврилич Пелагія	500.00
235 Вогаченко Василь	1,000.00
235 Вогаченко Галина	1,000.00
237 Даців Анна	750.00
238 Вартиці Онуфрей	1,000.00
241 Шенгор Евдокія	1,000.00
251 Возьний Вілям	500.00
252 Щостак Марія	500.00
253 Куртя Анна	500.00
259 Ханас Іван	1,000.00
270 Зиман Ева	500.00
276 Скрабут Дмитро	500.00
276 Цилюх Стефан	1,000.00
295 Матвіїв Стефан	750.00
299 Кавалер Михайло	500.00
319 Ткач Еміліян	732.00
330 Дацишин Анна	500.00
332 Гарванко Павлина	500.00
339 Палко Михайло	1,000.00
345 Крайдуба Яким	500.00
369 Турко Ілько	500.00
370 Ройко Іван	1,000.00
372 Ярема Розалія	500.00
385 Козак Александер	500.00
388 Батюк Андрій	500.00
406 Захарійчук Гнат	1,000.00
471 Орихівська Анна	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	16,000.00
Грошові звороти	13,828.34
Вплати за додаткове обезпечення	776.54
Виплати на реальностях в Джерзі Сіті, Н.Дж.	366.35
Відсотки на закуплених бондах	247.40

Виплати з фонду народного:

Праці при виданні англомовної енциклопедії	931.70

Виплати з фонду Захисту Сиротинця

Направи і праці на реальностях в Кергонксоні, Н. Й.	12,112.68

Виплати з фонду запомогового:

Відділ:	
5 Лешко Петро	35.00
5 Марія Стоколяса	25.00
8 Марія Ліпецька	25.00
20 Іван Чайковський	40.00
20 Фрюська Гаврик	25.00
28 Марія Давид	25.00
29 Микола Ват	35.00
33 Розалія Гусайко	25.00
41 Михайло Терпко	35.00
56 Йосиф Солецький	35.00
58 Мартин Романів	35.00
59 Євген Тимочко	40.00
63 Нік Фицик	35.00
63 Софія Гуля	25.00
63 Іван Панчик	35.00
83 Євген Левицький	25.00
94 Валтер Івасюк	35.00
99 Гарри Лунач	35.00
99 Анастасія Сенюк	25.00
106 Михайло Шаран	35.00
119 Анна Когут	25.00
122 Михайло Проницький	35.00
123 Маріч Кучвара	25.00
125 Анна Собеська	25.00
133 Анна Корнієнко	25.00
144 Гарри Гуїт	25.00
146 Микола Гнідук	35.00
147 Марія Тихоліз	25.00
153 Сергій Козухарі	35.00
153 Микола Вайда	25.00
159 Марія Амбрози	25.00
161 Михайло Лапіц	35.00
161 Юліян Мазурик	35.00
169 Петро Яковець	35.00
173 Анна Варан	25.00
176 Микола Вурдяк	25.00
179 Петро Панчак	20.00
179 Микола Сопко	35.00
179 Михайло Стеців	26.00
186 Марія Мойсей	25.00
188 Юрій Ткач	40.00
191 Юрій Піняга	35.00
191 Петро Піняга	35.00
193 Войцех Януш	35.00
200 Андрій Малафи	35.00
204 Василь Рудницький	35.00
216 Катерина Шемердяк	25.00
217 Параска Івасів	25.00
218 Розалія Липка	25.00
218 Йосиф Сорока	35.00
220 Василь Демко	35.00
221 Микола Вагрій	40.00
221 Йосиф Чорній	40.00
223 Іван Вигодинський	35.00
227 Катерина Звір	25.00
234 Софія Родницька	30.00
237 Микола Бакалець	35.00
237 Ягла Василь	35.00
242 Андрій Дончак	35.00
242 Михайло Маргам	35.00
245 Софія Трух	25.00
252 Олександер Магас	35.00
254 Іван Кутлер	35.00
274 Нік Гула	25.00
276 Стефан Гомзяк	35.00
276 Теодор Кульчицький	35.00
288 Петро Кішпан	35.00
288 Павло Тулба	35.00
292 Гарри В. Маланяк	35.00
301 Дмитро Варанок	35.00
301 Юхим Ткалич	35.00
306 Сем Криховецький	35.00
307 Катерина Вусик	25.00
310 Алекс Рибак	35.00
319 Петро Пшек	35.00
319 Яків Савчук	35.00
331 Марія Романюк	100.00
333 Тереса М. Іванина	25.00
334 Гарри Демкович	35.00
335 Марія Себок	25.00
335 Марія Вроблицька	25.00
335 Петро Вроблицький	35.00
347 Ілько Паращиниць	35.00
352 Неллі Матвіїв	25.00
363 Михайло Луцишин	50.00
364 Ольга Прима	25.00
364 Домка Сербай	25.00
370 Анастасія Сампара	25.00
388 Марія Чайковська	25.00
388 Євфросина Лесик	25.00
388 Анастасія Летначчин	25.00
388 Михайло Пінкович	35.00
399 Стефанія Семкович	25.00
405 Андрій Шикітка	25.00
406 Яків Демський	25.00
432 Дарія Геник-Березовська	25.00
445 Павло Шклянка	25.00
471 Степан Мудрик	35.00
484 Валтер Карпінка	35.00
101 Іван Копистянський	35.00
164 Настуня Лущик	25.00
220 Гарри Гаврилюк	35.00
221 Гарри Матвіїв	35.00
252 Марія Дуда	25.00
252 Марія Мазур	25.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	$20,305.21
Нагорода відділовим секретарям за 1-ий квартал 1962 р.	43,318.50
„Свобода" за орган	8,000.00
Платня помічних сил	3,955.70
Платня головного уряду	2,875.00
Асекураційні департаменти за дозволи і податки	1,498.15
Федеральний податок за помічні сили	1,435.66
„Свобода" за праці і друки	1,345.47
Кошти подорожі і репрезентації	1,131.06
За опікунчу обслугу над бондами	1,005.77
Чинш за офіси у власному домі	1,000.00
Стейтовий податок за помічні сили	916.31
Кошти подорожі постійних організаторів	750.00
Винайм машин (IBM) для зладження виказів та статистики	567.85
Канцелярійні прибори і друки	488.69
Лікарі за нових членів	466.00
Кошти при моргеджових інвестиціях	240.00
Друки для зладження виказів і статистики	222.90
Видатки на пошту	192.97
Телефон	188.12
Оголошення	180.00
Канадійська канцелярія	150.00
Фотографічні знимки чл. аплікацій	114.90
Канцелярійні прибори	101.84
Направа і чищення машин	61.99
Нагорода для відділових предсідників і касирів	56.50
Спортова акція	35.00
Асекураційні книжки та журнали	19.50
Вплати до доброчинних організацій	5.00
Вода і рушники	4.75

Інвестиції:

Інвестовано в моргеджах	51,500.00
Інвестовано в бондах	75,750.00
Позички членам	3,481.80
Разом	$309,879.65

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем березня осталася	$488,115.49
Прихід за квітень	332,404.68
Разом	$820,520.17
Розхід за квітень	309,879.65
Готівка з кінцем 30-го квітня 1962 року остається	$510,640.52

БАЛАНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 510,640.52
моргеджі	3,599,279.88
бонди	15,661,330.73
позички членам	333,330.92
реальности	425,108.52
друкарня	27,543.79
Разом	20,557,234.36

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обез.	19,519,438.25
адміністрац. фонд	84,527.75
конвенц. фонд	99,992.01
запомоговий фонд	325,628.24
народний фонд	5,121.56
посмертний фонд старого роду обезпечення	47,941.18
резервовий фонд	23,287.15
сирітський фонд	128,303.59
спеціяльний фонд на забезпеку інвестицій	263,302.68
фонд Захисту Сиротинця	68,321.05
фонд наглої потреби	11,370.90
Разом	20,557,234.36

Роман Слободян, гол. касир

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	64.23	73	1.92
2	8.39	74	2.12
3	25.59	75	92.77
5	193.46	76	315.02
7	69.17	77	4.22
8	207.73	78	44.38
9	42.25	80	15.75
10	44.59	81	49.43
11	71.60	82*	2.74
13	123.40	83	182.10
14	307.50	84	81.33
15	106.68	85	140.93
16	69.67	87	20.16
17	12.15	88*	612.32
18	6.64	90	34.24
20	173.74	91	13.88
21	144.79	92	2.70
22	131.31	93	71.76
23	99.58	94	659.55
24	4.29	95	26.43
25*	397.30	96	261.08
26	1.35	97	11.47
27	148.08	98	10.95
28	7.62	99	28.32
29	98.56	100	64.00
30	5.82	102	387.83
31	.50	103	57.47
33	154.14	104	59.81
34	4.95	105	151.11
35	123.47	106	348.89
36	48.43	107	11.55
37	250.47	108	21.95
38	146.80	109	84.82
39	571.46	111	5.97
40	38.76	112	299.77
42	378.35	113	40.96
44*	99.39	114*	207.01
45	143.81	116*	27.18
46	37.82	117	38.95
47	51.87	118	7.87
49	60.51	119	44.47
50	15.46	120	328.71
51	29.45	121	60.20
52	129.26	122	24.62
53	76.87	123	28.25
54	134.50	124	31.34
55	102.63	125	167.27
56	50.55	126	52.67
57	236.39	127	214.76
58	55.24	128	45.44
59	366.34	130	227.57
60	8.24	132	21.69
61*	4.59	133	11.53
62*	1.68	134	13.49
63	540.81	137	30.43
64	32.82	138	15.17
65	93.00	140	3.10
66	3.58	142	215.85
67	62.25	143*	63.90
68	9.60	144	24.22
69	28.77	145	25.71
70	77.51	146	135.08
71*	189.26	147	183.56

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
148	2.90	314	18.09
149	70.55	316	484.81
150	48.55	317	60.59
153*	652.79	318	1.39
155	508.80	319	64.89
156	186.19	320	138.42
158	152.20	321	92.77
159	2.38	322	11.13
160	1.62	323	117.08
161	182.00	324	59.27
163	216.81	325	373.61
164	120.98	326	10.95
165*	55.29	327	208.01
166	10.12	328*	129.13
167	120.64	330	132.52
168	331.40	331	53.90
169	5.98	332	3.45
170	280.95	333	13.38
171	177.39	334	212.56
172	61.94	335	13.07
173	125.92	336	246.67
174	125.52	337	110.26
175	160.49	338	38.67
176	157.91	339	22.54
177	107.18	341*	513.36
178	136.65	342	52.61
179	131.63	343	124.96
180	228.73	344	25.51
181	10.71	345*	435.45
182	44.86	346*	10.86
183	147.84	347	123.86
184	55.49	348	148.94
185	29.07	349	79.57
186	5.72	350	148.44
187	30.03	351	55.08
190	10.24	352	23.01
191	455.92	353	31.55
192	161.47	354	54.06
194*	507.81	355	125.41
196	8.72	356	148.72
199	.23	357	7.62
200	163.45	360	75.76
201	2.57	361	1,469.92
202	6.64	363	4.11
203*	69.49	364	272.31
204	586.72	368	38.72
205	1.35	369	21.92
206	164.60	370	188.60
207	4.64	371	123.52
208	29.52	372	161.34
209	3.81	373	21.32
210	22.59	374	218.31
211	51.54	377	5.04
212	6.81	378	2.70
213	119.12	379	1,164.63
215	33.98	380*	76.44
216	17.38	383	130.67
217	320.51	384	63.58
218	88.77	385	161.03
219	361.89	386	94.27
220	227.39	387	105.31
221*	1,252.65	388	247.34
222	17.12	[illegible]	[illegible]
223	10.41	391	25.15
224	21.76	393	42.08
225	3.73	394	69.13
227	1.86	395*	229.05
229	7.62	397	237.67
230	354.56	398	.85
232	16.42	399	221.50
233*	222.75	400	8.88
234	192.48	401	1.01
235	9.57	403	.79
236	127.70	404	88.29
237	116.22	405	39.33
238	598.81	406	46.73
239	78.11	412	62.62
240	696.19	413	48.18
241	17.19	414	481.07
242*	22.23	416*	1.60
243	40.56	418*	9.85
244	2.93	419*	103.22
245	168.51	423*	270.79
247	4.30	424	6.61
248	22.36	427	382.76
251	109.28	428	85.57
252*	53.46	429	6.08
253	77.14	430	243.39
254	241.12	432	1,800.00
255	4.74	433	21.27
256	126.17	434*	86.24
257*	265.95	435*	14.67
258	12.05	436	166.12
259	90.88	437	182.10
260	5.81	438	69.93
261	19.49	439*	521.47
262	12.17	441	498.58
263	7.80	444*	18.16
264	20.39	445	161.09
265	82.72	446	68.82
266	349.42	447	23.84
267*	67.08	451*	150.24
268	84.46	452	243.72
270	64.50	453	4.05
271	310.97	455	119.37
274	218.05	457	214.89
275	56.70	459*	12.11
276	253.47	460	51.91
277	504.73	461*	291.31
278	40.59	464	404.53
279	5.03	465	239.19
280	12.96	466	146.37
281	331.11	467	3.15
282	37.67	468*	240.21
283	290.46	469*	181.70
284	66.25	470*	42.91
285	15.03	471*	568.38
286	6.13	472	186.20
287	115.82	473*	584.21
288	29.30	475	15.48
289	128.41	476	32.62
290	45.02	478*	79.08
291*	240.29	479*	42.82
292	417.94	480	.45
293	101.94	481	88.38
295	286.64	482	4.59
296	95.99	484	314.98
297	2.28	486	38.75
298	7.59	487	192.07
299	1.74	489*	48.58
300	37.53	490	35.14
301	71.57	491	.68
304	120.45	495*	214.10
305	12.21	496	.68
306	25.56	498	100.22
307	132.67	499	10.71
308	42.50	500*	34.89
309	10.04	501	17.09
310	18.08	502*	187.54
311	1.35	504	75.52
312	11.30	506	8.31
313	7.25		$52,222.44

З місячних вкладок від членів обезпечених в усіх родах обезпечення $52,222.44

З місячних вкладок від членів	$52,222.44
Відсотки від моргеджів	6,466.81
Відсотки від бондів	15,377.76
Відсотки від членських позичок	98.86
З переносу федерального податку за помічні сили	531.28
З переносу стейтового податку за помічні сили	24.78
Передплата на англомовну українську енциклопедію	590.66

Від інвестицій:

Сплати моргеджів	8,652.20
Сплати членських позичок	493.47
Разом	$84,447.76

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	$12,250.00
Грошові звороти	2,864.81
Заплата вкладок за дітей, яких родичі померли	63.28
Перенос резерви за членів, переписаних до інших кляс обезпечення	163.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Нагорода для відділових секретарів за перший квартал 1962	11,934.32
Платня помічних сил	3,305.81
„Свобода" за „Юкрейнієн Вікли"	600.00
Федеральний податок за помічні сили	815.31
Стейтовий податок за помічні сили	249.42
Податок від канадійських інвестицій	118.05
Лікарі за нових членів	18.00
Виплати на пошту	60.00

Інвестиції:

Інвестовано в моргеджах	53,000.00
Позички членам	1,278.86
Разом	$86,720.86

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем березня осталася	$130,068.92
Прихід за квітень	84,447.76
Разом	$214,516.68
Розхід за квітень	86,720.86
Готівка з кінцем 30-го квітня 1962 року остається	$127,795.82

БАЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 127,795.82
Морґеджі	1,755,045.76
Бонди	3,611,366.25
Позички членам	65,837.70
Разом	$5,560,045.53

Стан довжний:

Посмертний фонд	$5,456,288.29
Адміністрац. фонд	103,757.24
Разом	$5,560,045.53

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У.Н.СОЮЗУ:

Майно старших членів УНСоюзу з кінцем квітня 1962	$20,557,234.36
Майно молодечого департаменту УНС	$ 5,560,045.53
Разом	$26,117,279.89

Роман Слободян, гол. касир

ПОРА ВРЕШТІ НА НАШУ РІШУЧУ ПОСТАВУ!

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Відомо: в сучасному світі колосальний вплив на широкі маси молоді і дорослих має фільм, а в останньому часі його посестра — телевізія. І ось один з курйозів нашої дійсности — і фільм і телевізія стали знаряддям не духово - моральних вартостей, високих ідеалів і прагнень, а якраз навпаки — знаряддям деправації і злочину. Чому так дістья, хто і в ім'я чого послідовно і рафіновано-пляномірно це робить і в своїй злочинній дії не зустрічає ніяких перешкод?

Найбільший курйоз американської демократії: держава наче безсила це зло знищити і воно тріюмфує в повній своїй потворній нікчемності. Невже держава - уряд не має права й сили накласти свою тверду руку на спричинників деправації — не має права й сили заборонити рішучими заходами продукції каміксової й порнографічної чи зручно замаскованої півпорнографічної літератури, продукцію деправуючих аморальних і злочинних фільмів і такі ж телевізійні програми? Ніяк не зрозуміла ситуація: держава ухвалює мільйонові фонди на школи, держава творить суди малолітніх, держава судить малолітніх і будує для них тюрми, але держава не хоче, чи не вміє, чи чомусь безсила поборювати і викорінити зло в самій його основі. І держава судитиме малолітнього злочинця-вбивника, але не посадить на лаву обвинувачених тих, хто навчив малолітнього злочинця вбивати ножем у спину — не доставить під суд продуцентів гангрени - каміксів, продуцентів злочинних фільмів і продуцентів злочинних телевізійних програм і авторів тих радіо - програм, які підривають - руйнують все чисте й шляхетне в душі людини. Ніж, пістоля, бійка, напади, грабежі, вбивства — де про це все читає і де все це бачить молоде покоління Америки? Не де інде, а власне в каміксах, фільмі, телевізії. Але — зрозумійте цей курйоз! — держава цього нічого не знає, не бачить і... не ліквідує! Скаже хтось: тут демократія, а не тотальна диктатура! На жаль, так воно є і в ділянці виховання. А коли воно так, то врешті пора нам, українцям, використати ці можливості, які власне дає демократія — бодай у Канаді, де маємо своїх послів і сенаторів, і закликати до помочі ці етнічні групи, які будуть готові стати поруч з нами до боротьби.

Годі погоджуватися далі мовчки, щоб наші діти були жертвами системи деправації. Це вже висока ціна — за матеріяльні блага американського світу продати шляхетність душ наших дітей — оту шляхетність, яку принесли ми з нашого українського світу, в українських звичаях, традиціях, освячених глибокою християнською мораллю і чесністю. Ми цієї жертви не смієм дати, але на довшу мету неможливо встоятися перед погубною інвазією бацилів розкладу, що всіма шляхами і засобами штурмують наші твердині — наші українські доми - родини. Знаємо, що вже й сьогодні ці бацилі таки воділи зруйнувати і руйнують частково чи й повністю душі наших дітей. Хай випадки все ще нечисленні, але тим більше вони — дзвін алярму!

І доволі бідькання в статтях у пресі й у балачках. Пора на нашу рішучу поставу, пора на нашу пляновану і послідовну дію - акцію. Як і давніше, так і сьогодні вважаю, що тут місце дії для наших послів і сенаторів, для КУК, в ЗДА для УКК, для наших педагогічних, молодечих, жіночих і інших організацій — нашими спільними й рішучими діями й вимогами мусимо відгукнутися на розпачливий зов наших дітей „СОС — Рятуйте наші душі"!

Наша українська виховна проблема — це не острів, забезпечений від інвазії, за якоюсь охороною радарної системи, і таким островом не є і не може бути ні Пласт, ні СУМ ні інші молодечі товариства, ні наші вечірні школи — живемо ж не на ізольованому острові — ми в тому ж самому кітлі, в якому вариться зло сучасного американського світу.

Може і справді мої звернення до „Об'єднання Українських Педагогів" видвигнути на своїх щорічних конференціях проблему канадійської виховної дійсности, всебічно з'ясувати її і тоді висунути свої ясні і рішучі вимоги до канадійського уряду і відповідних шкільних установ — були ще передчасні, може також мої пропозиції резолюцій минулого конгресу КУК в виховних проблемах, хоч і ухвалені, були теж передчасні, може і мої звернення до канадійської Спілки Української Молоді в справі відповідних резолюцій вимог до канадійського уряду в виховних справах були теж передчасні, але чи маємо й далі безтурботно мовчати аж до часу, коли буде ... запізно?

Не обіцяючи собі негайного „чуда", мусимо стати до боротьби із злом.

Комітет Українців Канади від ухвалених останнім конгресом резолюцій мусить перейти до дії, в канадійському парляменті перше слово повинен мати наш сенатор Василь Вал, як педагог за професією, і він власне повинен очолити нашу плянову акцію в Оттаві, а наші педагоги мусять дати йому свою допомогу разом з нашими молодечими товариствами. Врешті наша преса мусить очолити таку ж акцію всієї т. зв. етнічної преси, і П Союзу.

Головні джерела деправації молодого покоління — каміксова і порнографічна чи напів - порнографічна література мусить бути заборонена в продукції і продажу, а на фільмові, телевізійні і радієві програми мусить бути накладена врешті справжня і відповідальна контроля. На довшу мету — мусить прийти реформа шкільництва і врешті мусить таки бути розв'язана проблема релігійного виховання в усіх школах.

Американсько - канадійське громадянство, яке живе на американському континенті другим чи третім чи й ще дальшим поколінням стало ся в своїй більшості холодно, а то й зовсім байдуже до справи виховання — воно всеціло в погоні за матеріяльними благами, але такими байдужими не можемо залишитися ми — недавні європейці, в першу чергу ми — українці.

Хай жертва здеправованого панівною системою деправації — жертва молодого злочинця — бл. п. проф. С. Туркевич буде для нас не тільки причиною нашого суму і жалю за ним, але хай покличе нас до боротьби проти системи деправації і злочину. Це наші власні діти кличуть благально - тривожно: СОС! Рятуйте наші душі!

Б. Гошовський

ПОРА ВРЕШТІ НА НАШУ РІШУЧУ ПОСТАВУ!

Оця статтю — не нова, а повторення того, про що — безуспішно! — пишу і говорю при всяких відповідних нагодах від багатьох років. Остання така моя стаття була в „Новому шляху" в 1959 р., ч. 58 з 3-го серпня, з таким же наголовком. На жаль, і вона залишилася без ширшого відгуку. Врешті я залишив на цю тему писати. І ось сьогодні наша громада потрясена до глибини душі злочином 14-літнього вбивника бл. п. проф. С. Туркевича. Може цей жахливий злочин заставить нас до рішучої акції проти системи деправації молодого покоління, яка діє в американському світі із всією своєю рафінованою злочинністю і плиномірністю, і якої об'єктом є — хоч-не-хоч — наші власні діти, наша молодь. З цією метою майже дослівно повторяю свою давню статтю з вірою, що не залишиться вона цим разом голосом у пустелі. — Автор.

Є проблеми нашого життя, які вимагають поступового розгортання, обговорювання й обґрунтовування, а тоді свого вирішування. Але є й проблеми такі прості й очевидні, що широке їх обговорювання в пресі, на конференціях і т. д. є просто зайвою витратою часу й енергії. Вони вимагають реальної дії-акції. Мало того, є проблеми такі наболілі, і при тому такі трагічно - тривожні, що просто кличуть благально - трагічним зовом розпачі потопаючого корабля: СОС — Спасайте наші душі! І кожен вияв байдужости чи занедбання несе трагічний наслідок: загибає корабель і загибають душі.

Кругло п'ятнадцять років минає від масового напливу нової еміграції до З'єдинених Держав Америки і до Канади. І давня, і нова наша іміграція була і є сповнена тривогою за душі наших українських дітей, за можночасне наше молоде покоління в умовах життя поза Україною. Ця тривога особливо виправдана тепер, коли весь стиль і зміст життя на північному американському континенті при всіх своїх численних позитивних вийнятках до краю тривожні прояви морально - духового здегенерування, яке загрожує катастрофою - загибіллю корабля — загибіллю американських держав і їх народів. Морально - духове здегенерування погубило старинний Рим і доля Риму стає грізною примарою над землями Америки.

Кругло п'ятнадцять років нової іміграції до держав Америки і кругло п'ятнадцять років нової дійсности на новій землі. Воля думки, слова, друку, добробут - люксус, громадянські права — так, все це здобуває і має й давній і новий громадянин країн американської землі. Тільки ж, коли він міряє життя не тільки сьогоднішнім днем і не ситістю шлунка та рафіновано - порожніми розвагами, і коли він не йде і не хоче йти слідами розперезаної голоти Риму, яка знала тільки кричати - вимагати хліба і розваг — „панем ет цірцензес!", коли він вдумливо-тривожно зорить в обрії духа і прийдешнього людини, коли він знає, що зміст життя не в існуючому менті, а завжди в майбутньому, значить і в майбутніх поколіннях, то вся його духова істота сповнена тривогою і гострим протестом проти не чого іншого, а проти духової деґенерації сучасної людини американського суходолу. Вияви деґенеративности на кожному кроці: доволі пройтися по вулиці американського міста з його розкішними крамницями, з розкішними товарами і слухати оцих несамовито диких „пісень" із голосників над входом до крамниць, щоб ствердити спотворення одного з найкращих дарів Божих — людського голосу.

Поруч з деґенеративністю в пісні, така ж деґенеративність у музиці і танку — з вершком спотворення — рок-ен-ролом і „твистом" — отими ганьбами американського світу. І ця ганьба володіє в телевізії, в радіо, вона диктує - формує музично - вокальну і хореографічну „культуру" пересічного громадянина, але найгірше, вона спотворює вроджену шляхетність душі дитини й молоді. І даремні всі намагання ізолювати цю дитячу душу від впливів такої „культури" — можете не мати в своїй хаті ні радіо ні телевізії, але ця „культура" така всевладна і така нахабна, що втискається у вашу хату всіми шпаринками і моя - ваша вносить свій моральний розклад.

Поруч із усім цим „співом" всевладно володіє злочинна і порнографічна література. Кожен кіоск, чуть не крамниця повна цього не хламу, а ґанґрени, яка затроює душі в першу чергу молоді, славні ж „камікси" — оцей гидотний твір американського світу послідовно й рафіновано злочинно деправують від юних років кожночасне молоде покоління і виховують ряди звичайних злочинців-ґанґстерів чи духово - умових збоченців. Найбільша ганьба американського світу — „камікс" — це й один з найбільших злочинів американського світу супроти всього, що шляхетне й чисте та гарне в душі людини. І даремне шляхетні уми шляхетних одиниць американського світу боряться з тією ґанґреною — всяка боротьба досі даремна, бо в обороні зла стає система зла. І ось поруч із кожною школою в ЗДА і Канаді є крамниця, в якій вільно йде продаж ґанґрени, ба, ця ґанґрена має всі свої права в самій таки школі. Ось запрошує вас управа школи і батьківський комітет на „фемілі фролік" і ось як „щасливі" виграші дістають і дорослі і діти — порнографічні видання і „камікси"... Що більше: недавно всю канадійську, зокрема т. зв. етнічну пресу обійшла прислана чи не „Канадійською сценою" стаття про завдання і працю „Гоум енд скул ассосієйшен" з похвалою великого „успіху" цієї установи в напрямку... покращання змісту „каміксів", але зовсім не з осудом цієї ґанґрени і вимогою її заборони, до речі: „покращання" змісту полягає, мабуть, у тому, що в останньому часі появляються ще й такі „камікси", в яких спотворюють найкращі літературні твори світу, щоб ще й у цей спосіб відігнати молодь від лектури великих письменників. Один з парадоксів Америки: чи не найкраща в світі дитяча література і одночасно найгидкіша макулятура-ґанґрена — камікси!

Розваги - ігри американських дітей. „Бейзбол", гокей, тепер уже й копаний м'яч — все це добре, але чи це шляхетна гра оці кавбойські пістолі, що масою продають їх у кожній крамниці. Забави у військо, у війну — так, це мілітаризм, від якого не відмовитись у сучасну добу, і треба вітати продукцію іграшкових танків, літаків і п., але кавбойська пістоля — це вже оте розбишацтво і ґанґстерство, що його діти зустрічають зрештою на кожному кроці — у фільмах, телевізії і власне в „каміксах". „Славні" кавбойські фільми це апотеоза вбивства — у такому фільмі чим більше вбивств — тим він „кращий". Реклама в журналах: діти погрожують матері пістолями, якщо не дістануть на обід рекламованого пудинґу. І така реклама йде теж в американському... педагогічному журналі!

Шкільна ситуація. Прекрасно вивінувані школи, прекрасні будинки, залі, купальні, площі, і т. д., а виховання — жадне! Позитивні вийнятки в кадрах учителів і вийняткові школи тільки потверджують загальну ситуацію.

Всі ці ствердження — не новина. Стан всім нам відомий. І ряд прикладів - фактів приносить кожен день. І врешті минають роки і ми... звикли і замовкли — погодилися в своїй безпорадності чи й байдужості зі злом. Погодилися з фактом, що в кімнатах наших дітей десятки „каміксів" і кавбойські пістолі, погодилися з деправуючими програмами телевізії, погодилися з рок-ен-ролом, погоджуємося з „твистом".

Правда, існуючий стан є предметом тривоги відповідальних кол в ЗДА, якоюсь мірою вони тривожать особливо церковно - релігійні кола в ЗДА і Канаді, але від цього ситуація не кращає. Тут треба врешті радикальних заходів.

Українська спільнота в ЗДА і в Канаді — частина громадянства цих країн. Особливо в Канаді наша спільнота добивається свого голосу і в загальноканадійських справах. І наша тривога за душі й уми наших українських дітей не може виявлятися відірвано від цілости життя в ЗДА і Канаді. Нашу українську дитину — хочемо цього чи не хочемо — формує вся американська дійсність, а ця дійсність майже повністю не тільки невиховна, а власне деправуюча, деморалізуюча, докраю погубна для молодих душ і сердець. І тут найвища пора на нашу українську дію — на нашу окреслену поставу і на наші вимоги вперше чергу до канадійського уряду.

Чи уряди і різні відповідні чинники в ЗДА і Канаді не бачать ситуації, яка створилася й існує в ділянці виховання і чи не намагаються протидіяти в першу чергу злочинності молоді? Так, про кризу шкільництва і виховання говорять і пишуть не відсьогодні, але минають роки і не тільки немає зміни на краще, а навпаки, стан гіршає дослівно на очах. І хоч в Канаді відбулися на широку скалю педагогічні конференції — одна в 1958 р. в Оттаві, друга — недавно в Монтреалі, то ні перша, ні друга конференція не дали дослівно нічого.

Ясно, конференція — це не чародійна палочка, що за одним її помахом станеться якесь чудо. Але тут чуда не ждати і його не треба, а треба ясно побачити й усвідомити коріння зла і почати з ним рішучу і нищівну боротьбу. Боротьба нелегка, бо зло є вислідом давніх і численних причин, і воно в самому ґрунті американського життя і в самому американському громадянстві, але це ніяк не значить, що боротьба неможлива і даремна. Але насправді цієї боротьби так не ведеться, або ведеться її так, щоб вона була вповні безуспішна.

(Закінчення на стор. 4-ій)

10 років тому помер Ісаак Мазепа

Смерть вирвала з рядів української політичної еміграції Ісаака Мазепу 18 березня 1952 року в Авгсбурзі, в Західній Німеччині. Українське громадянство в Німеччині відзначило ці роковини сходинами, що їх скликав Союз Українських Ветеранів у Мюнхені 17-го березня. 18-го березня відбулася в православній українській церкві в Мюнхені Панахида за спокій душі небіжчика.

На сходинах, скликаних Союзом Українських Ветеранів, після вступного слова голови Союзу полк. Василя Татарського, поділився своїми споминами про життя й діяльність Ісаака Мазепи професор Панас Феденко. В своїй доповіді проф. Феденко зазначив між іншим, що історичний процес не відбувається „автоматично", на підставі якихось установлених наперед законів: історію роблять люди. Доповідач визнав за помилковий той погляд, мовляв, історія Франції і Европи пішла б тим самим шляхом, коли б не було Наполеона I. Проф. Феденко справедливо ствердив, що без Леніна події російської революції 1917-го року набрали б зовсім інших форм, і що без Гітлера історія Німеччини в 20 віці була б зовсім інша.

Ісаак Мазепа — казав професор Феденко, — належав до тих українських діячів, що в добу Української Революції (1917—1920) мали в рішальних моментах цієї боротьби рішальне слово або вплив.

Уже в перших місяцях революції 1917 року Мазепа брав активну участь в діяльності Української Соціялдемократичної партії в тодішньому найбільшому індустріяльному місті України в Катеринославі. Там, поблизу від колишньої Січі Запорізької, почали українські робітники творити свою бойову організацію — Вільне козацтво — для оборони права України на вільне життя. На чолі Вільного козацтва стояли брати Горобці — Гаврило і Микола, студенти - соціялдемократи. Мазепа був порадником для провідників Вільного козацтва в політичних справах. Вільне козацтво завзято билося, разом з полками, вірними Українській Народній Республіці, проти большевицької агресії від грудня 1918 року. На жаль, реакція, що запанувала під режимом Скоропадського, знищила організацію Вільного козацтва і його провідників — Гаврила й Миколу Горобців заарештовано й засуджено на смерть. Тільки заходами Мазепи, через пок. Ярослава Чижа, що був у частинах австрійської армії в Катеринославі в 1918 р., пощастило врятувати братів Горобців від смерти. 7 місяців панування російського поміщицтва в Україні за влади Скоропадського в 1918 році, — казав проф. Феденко — глибоко збентежила душу українських народних мас. Щоб позбутися цього режиму, українське селянство йшло навіть за анархістом Махном. Спроба Скоропадського рятувати свою владу проголошенням „федерації" з Росією білих генералів 14 листопада 1918 р. була перечеркнена українською збройною силою. Передова участь належала Січовим Стрільцям, під політичним проводом Директорії Української Народної Республіки. Панування реакції в Україні, під окупацією армії центральних держав, створило пригожий ґрунт для большевицької пропаганди. Цьому помогла також безглузда політика держав Антанти: Десантом греко-французьких відділів в Одесі, Херсоні й Миколаєві держави-переможці хотіли почати відновлення „єдиної неділимої Росії" з української території. Большевицька пропаганда була дуже проста: мовляв, через союз Української Народної Республіки з Центральними державами (мир у Бересті) Україна попала під владу поміщиків; „тепер Директорія „запродує Україну" поміщикам і капіталістам держав Антанти.

В тих обставинах, коли Українська Народня Республіка була з усіх боків оточена ворогами, навіть деякі визначні українські діячі (М. Грушевський, В. Винниченко, В. Чеховський) почали міркувати: Антанта з російськими білими генералами несе Україні відновлення царського режиму; російський совєтський уряд обіцює визнати незалежну Україну, якщо в ній буде створений „радянський" режим. Отже, щоб припинити наступ російської червоної армії на Україну, слід оголосити в Україні „радянську владу".

Такі настрої побачив І. Мазепа в політичних колах Києва, куди приїхав із Катеринослава на з'їзд Української Соціял-Демократичної Партії в січні 1919 року. Довелося йому вжити немало енергії, щоб показати в дискусіях на з'їзді партії безпідставність надій на „добрі наміри" Леніна щодо України. — Україна потрібна Москві як колонія, — казав Мазепа, — і ніяке наше „радянство" не спинить наступу червоної армії на Україну. Ці аргументи перемогли на з'їзді Соціял - Демократичної Партії, що мала своїх членів у Директорії (Винниченко і Петлюра) і свого прем'єра в уряді (Чехівський). Коли б з'їзд Соціял - Демократичної Партії пішов тоді за „радянською платформою", то це привело б Українську Народну Республіку до катастрофи. Під проводом Мазепи та інших соціял-демократів також на Трудовому Конгресі, що почався 23-го січня 1919 р. в Києві, удалося обстояти демократичну платформу української державности. Ця політична лінія — широкої демократії — витримала історичний іспит аж до кінця збройної боротьби Української Народної Республіки.

Проф. Феденко згадав визначну ролю І. Мазепи в Зимовому Поході армії Української Народної Республіки (6. грудня 1919 — 5. травня 1920), коли „хоробрий прем'єр" не жалував свого життя й здоров'я в небезпеках, щоб утримати зв'язок з армією, що вела партизанську війну проти „білих" і „червоних" окупантів України.

Спинившися на подіях від весни 1920 р. коли польський уряд почави війну проти Совєтської Росії, проф. Феденко пригадав, що І. Мазепа ставився з глибоким недовір'ям до Польщі, в якій у 20 віці воскресла „Андрусівська" ідея: помиритися з Москвою через розділ української території.

Своєю літературною працею Мазепа зробив цінний вклад в скарбницю української культури. Його тритомова — „Україна в огні і бурі революції" — лишається назавжди цінним джерелом до історії боротьби за Українську Народну Республіку. Два томи — „Підстави нашого відродження" — видано в Німеччині після другої світової війни, ставлять Мазепу в ряд найвизначніших основоположників української демократичної ідеології.

П. А.

Концерт Романа Рудницького в Боффало, Н. Й.

15-го квітня в приміщеннях Інтернаціонального Інституту в Боффало відбувся фортепіяновий речиталь молодого піяніста Романа Рудницького. Якраз шість років тому 15-го квітня 1956 року, боффалівські меломани мали нагоду слухати його концерту в тому ж самому Інтернаціональному Інституті. Вже тоді, тринадцятилітній хлопчина, виказуючи велику музикальність, дивував слухачів надзвичайною, як на його вік, технікою. Шість років, для юнака, це багато часу і Роман використав його вповні.

Піяніст зарепрезентував себе поважною програмою, на яку зложилися: Ц. Франка — Прелюд, Хорал і Фуга, Бетговена — Соната оп. 53 (Вальдштайнівська), Ант. Рудницького — Соната оп. 10, два твори Дебюссі і Прокоф'єва — Токкато. Як наддатки почули ми Фінале зі сонати С. Барбера, Ноктюрн Шопена й Український танок Ант. Рудницького.

Брилянтна техніка, темперамент, пульсуючий ритм і широка динамічна скаля характеризують його гру. Треба підкреслити подивугідну фізичну, психічну і пам'ятеву витривалість, дуже важні компоненти доброї гри. Нашим обов'язком є висказати признання молодому піяністові за те, що він, в свій концертовий репертуар включив такі глибокі твори як вище названі: композицію Франка й одну з найкращих сонат Бетговена. І хоч, власне в цих творах, поборовши всі технічні труднощі, піяніст не осягнув ще повної глибини виразу, то факт, що він поважно працює й над цього роду репертуаром, дає запоруку, що, може, вже внедовзі зможемо почути Романа Рудницького як зрілого інтерпретатора Баха Бетговена, Франка. Можливо, що інша домена музики притягає його тепер сильніше і їй присвячує він тепер більшу частину своєї праці. Ніжні музичні малюнки Дебюссі відіграв піяніст із великою фінезією, а також ліричний Шопенівський Ноктюрн знайшов у ньому дуже доброго інтерпретатора. Те саме можна сказати й про виконання трудних творів Ант. Рудницького, що було бравурне і дуже ефектовне. Твори ці, композиційно дуже цікаві, ставлять до виконавця великі вимоги технічного характеру. Та вони настільки цікаві й настільки українські, що ними повинні поцікавитися наші піяністи-виконавці й включити до свого репертуару. Соната скомпонована на мотивах стрілецьких пісень, (перша частина — Ой видно село, друга — тема з варіяціями — Ой та зажурились стрільці січовії, в третій частині виринають тут і там ремінісценції - фрагменти обох пісень.) Темпераментний Український танок, опертий на гуцульських молодіях.

Симпатичний і скромний піяніст мав великий успіх у публіки, переважно української, якій вже тепер можемо сказати, що маємо надію внедовзі, бо вже цієї осени, почути Романа Рудницького в його речиталю, в гарній, акустичній залі Кляйнганса, з новим репертуаром, в якому, напевно знову будуть мати місце й українські композиції.

Таланов тому молодому піяністові бажаємо якнайкращих успіхів і дальшої витривалости в праці.

Г. Лагодинська-Залеська

Конференція українських істориків і дослідників суспільних наук

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує Конференцію українських істориків і дослідників суспільних наук, що відбудеться в суботу 9-го червня 1962 року, о год. 9.30 ранку, Ню Йорк, в будинку Української Вільної Академії Наук у ЗДА — 206 Віст вул., Н. Й.

Конференцію скликає Ініціятивна Група з доручення Історичної Секції Академії. Завдання Конференції: огляд сучасного стану української історичної науки і споріднених дисциплін, як у Совєтському Союзі, так і на еміграції; намічення можливостей і засобів для пожвавлення праці українських істориків та дослідників суспільних наук у країнах вільного світу, зокрема у ЗДА.

Конференцію відкриє проф. Олександер Оглоблин, керівник Історичної Секції Академії. У програмі передбачені доповіді: Олександер Домбровський: Рання історія України в насвітленні радянської історичної науки., Всеволод Голубничий: Стан дослідів над економічною історією й історією економічної думки в УРСР, Василь Маркусь: Праці з найновішої історії України й области політичних наук в УССР та на еміграції, Константин Варварів: Українська проблема у працях американських дослідників найновішої історії і політичних наук.

Будуть обговорені теж організаційні справи та практичні завдання, які стоять перед українськими істориками та дослідниками суспільних наук, що перебувають у ЗДА, зокрема справа започаткування наукового органу (періодику), що служив би як трибуна української вільної історіографії та споріднених дисциплін. Референт — Іван Л. Рудницький при співучасті колеґ, які подадуть пляни проєктованого Історичного збірника.

Після конференції відбудеться цього ж дня, о годині 7-ій вечора в будинку УВАН Пленарна наукова конференція з доповіддю проф. Олександра Оглобина п. н. „Досягнення і стан української історичної науки на еміграції від 1945 р." Після конференції буде товариська зустріч.

Влаштовує конференцію істориків і дослідників суспільних наук ініціятивна група в складі: Ярослав Білінський, Любомир Винар, Всеволод Голубничий, Тарас Гунчак (секретар), Осип Данко, Олександер Домбровський, Олег Федишин, Мирослав Лабунька, Василь Маркусь, Василь Омельченко, Ярослав Пеленський, Іван Лисяк - Рудницький (голова), Софія Слюзар, Леонід Соневицький.

Баль Весни в Боффало, Н. Й.

Дванадцятого травня в Боффало відбулася цікава імпреза, яка була темою розмов ще задовго до її відбуття. За ініціятивою Пласт Приюту відбувся Баль Весни, на якому гостям було представлено 14 дебютанток і їх партнерів.

В залі, прикрашеній живими квітами, майстер церемоній інж. Криницький представив дебютанток і їх партнерів, які під звуки марша, який скомпонував на цей вечір п. Любомир Безкоровайний, увійшли на залю зі своїми батьками.

В імені всіх дебютанток хочу подякувати Пласт Приютові, а особливо п. І. Дорощак за імпрезу, яка залишиться в нашій пам'яті на ціле життя, дякуємо цілому комітетові, паням Н. Стецьків і І. Лаврівській і аранжерові інж. Криницькому. Сердечно дякуємо присутнім гостям, які зустріли нас так тепло і привітно.

Багато з нас вступають на нову, важну і цікавішу дорогу життя, яка готує для нас багато гарних несподіванок і розчарувань, яка розкидає нас в різні боки і різні середовища, але я вірю, що де б ми не були і яка б доля нас не зустріла, ми завжди будемо пам'ятати, що ми українці, і будемо робити все можливе, щоб зберегти наші звичаї і традиції.

Наталка Гайдар

ВОЯКИ КОРПУСУ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ В СІЯМІ

Американські вояки із Корпусу Морської Піхоти, висаджені в Сіямі, будують свою базу поблизу міста Таі біля Банґкоку на Сіямі.

„Гагілки-веснянки" на „Свяченому" в Ню Йорку

Українська католицька парафія св. Юра 6-го травня влаштувала традиційне „Свячене" в залі школи св. Юра, попереджене програмою і вступним словом о. пароха, Юліяна Катрія, ЧСВВ.

На сцені учениці школи св. Юра, що вчаться в „Мистецькій Студії Танку" Олени Ґердан вивели „Гагілки-веснянки", незнані загально, в новій хореографічній і н с ц енізації мистця танку, О. Ґердан, у музичному оформленні З. Лавришина.

Замісць реферату О. Ґердан відчитала пояснення про виконувані хороводи: „Образова символіка гагілок - веснянок", що їх вона вистудіювала з своїми ученицями, іот призабуті гагілки і веснянки, рогульки - риндзівки. Довелося компонувати їхню хореографію на підставі фолкльору та скромних етнографічних матеріялів, скласти, або додати віршовані частини до пісень, об'єднати тнанкові фрагменти в гармонійну, систематичну і стилеву цілість, з узгляденням віку і спроможности виконавців.

Дівчатка - підлітки в українських костюмах, з вінком, прикріпленим до рукава сорочки, (приготованим на руці, щоб одягнути його на голову в майбутньому, як доростуть до дівочих років!), співом і рухами персоніфікували прихід весни, яка особливо яскраво визначена в українській народній творчості.

Весна, це відмолоджування природи. Вона зв'язана з Великоднем, який об'єднює українців не тільки Світлим Воскресінням Христа і „свяченим яєчком", але також і милозвучними „веснянками-гагілками".

Рогулька „Ой, рано-рано" — передає великодній привіт у широкий світ і зображає працю провесни та весни: розвою дерева життя, тепла й любови, емблеми яких часто зустрічаємо в писанкових мотивах.

„Весняночка - паняночка" — зв'язана з садочком і дубом, де весна знаходить захист, з підкресленням збереження радости й вітальної сили рістні.

„Молоданчик" — провесни дитина, пливе по „Дунайчику", пускає вплав кригу на ріці, розвиває бруньки („чеше косу"), викликує дощик („миє личко"), відновлює кору на деревах, а в людей естетичні снаги („вбуває черевиченьки"), приносить дружбу („шукає посестриченьки").

„Ярина й Ярило" — добрі духи весни, мітичні постаті. Це драматизована ягілка-діялиг. Яринка — символ урожаю, материнства. Ярило — символ відваги, моторности, сили й любови. Ярило шукає Яринку й хоче дати за неї 9 вінців, дощик з весною і зілля на полях. У символічних змаганнях за Яринку перемагає Ярило, і після цього вінчається з нею.

„Міст" — драматизована гаївка - діялог: розмерзлі потічки ринуть із гір у долину з такою силою, що аж мости ломлять на ріці, але за те залишають „найкращу дівчину" — весну. Вона приносить із собою радість, сонце, спів, зелень, вирощує пашу тваринам і допомагає людині в її існуванні. Весна вибирає наперeміну „яблуню" і „грушу", які персоніфікують радість і журбу, день і ніч у переплетах. Звичайно, „груша" — журба, намагається встрявати в радісні хвилини людини.

„Зелене пиво" — гагілка, зображує подих і шум весни, навіває веселощі й очманіння на людину і тварину. Весна вже в повному розквіті: пахнуть квіти і радіють діти...

„Кривий танець" — веснянка парами, символізує плавно - коливальні зміни природи; лілітно обходить весна землю й обдаровує її нарядженням. Зростає трава, піснями пташок гомонять поля, діброви... кружляє веснянка, вітер лозами хитає, земленька радіє стебельцем... Рухи „Кривого танцю" — це спонтанні дії в природі, що розвиваються від Великодня до Зелених Свят. Предтечею тих Свят є остання гагілка — „Через наше село". Вона вказує на к л е н о в е дерево, яким клечають церкви й хати на Зелені Свята.

„Гагілки і веснянки" вивели учениці школи св. Юра у віці від 7 до 14 років життя при музичному супроводі п. Євгенії Чапельської. Приспівував хор школи св. Юра під проводом п. диригента І. Хомина. При ласкавій допомозі Преп. С. Управительки Теодосії, ЧСВВ., п. О. Ґердан перевела вдала спробу — долучити додатковий хор для співання гагілок, щоб вони не втрачали виразности тексту у співі тих, що заанґажовані до їх танкового виконання.

При кінці гостини „Свяченого", о. парох Ю. Катрій, ЧСВВ, подякував виконавцям і співвиконавцям за виведені гагілки, а парафіянам за щедрі пожертви, — складені на оплату довгів школи св. Юра.

В. З.

Всячина

„Ньюсвік" за грудень 1961 року подає, що „вчені, які вивчають поведінку людини, наново обмірковували питання всіх часів, а саме — природу людської вдачі. Внаслідок їхніх дослідів і праць викристалізувались дві думки. Перша, що цілі нації, так само, як і окремі особи, можуть божеволіти. Друга, що прагнення нападати (аґресія) є вроджена людській природі.

Риби, як піддослідні тварини. — Під час наукових дослідів у ляборaторіях можна вживати не тільки мишей, кріликів чи морських свинок. В університетській ляборaторії в Стемфорді з успіхом заміняють їх деякими породами риб і провадять з ними різні досліди.

Соняшні окуляри не є здобутком модерної доби. Їх знали вже в стародавньому Єгипті і вживали, правда, тільки привілейовані кляси. У гробниці фараона Тутенч Амона знайдено окуляри з димчастого шкла, вправленого у майстерно вироблену оправу.

Прощу до Святої Землі цього літа организовує Комісаріят Святої Землі. Прочани вилетять з Ню Йорку 22 липня. Вони відвідають Дамаск, місто св. Апостола Павла, Єрусалим, Вифлеєм, Назарет й інші важливі місця. Після дванадцяти днів у Святій Землі, прочани пробудуть три дні в Греції і шість днів в Римі, де їм буде дана спеціяльна авдієнція у Папи. Зацікавлених у такій подорожі просять писати на таку адресу:
Holy Land Pilgrimage, Commissariat of the Holy Land, Washington 17, D.C.

На землі є понад десять мільйонів сліпих. — Дві третини з них могли б врятувати свій зір, якби мали змогу лікуватися модерними ліками і засобами медичними. У більшості випадків сліпота була спричинена різними нещасливими випадками, яких можна було б уникнути, а також такими хворобами, як трахома, віспа, катаракта та главкома. Кошти на лікування і запобігання тим страшним хворобам становлять тільки частину шкоди для національної економіки, що вона її зазнає з приводу такого великого числа сліпих. У деяких тропічних країнах дуже поширена так звана „річкова сліпота". Є села, де всі дорослі — сліпі. Діти там особливо ціняться, бо вони можуть бачити і допомагати дорослим своїм зором, до часу, коли хвороба нападає також і на них.

М. Туркало

Вступайте в члени УНСоюзу!

Індонезія і Голляндія схиляються до пропозиції дипломата ЗДА

Гааґа. — Голляндський уряд заявив, що він у принципі ставиться прихильно до компромісової пропозиції американського посередника, емеритованого дипломата Елсворта Бункера в справі Нової Ґвінеї, на якій індонезійські парашутисти ведуть збройну акцію проти голляндської адміністрації. За тією пропозицією Голляндія передала б мандат над Новою Ґвінеєю Об'єднаним Націям, які на рік-два покликали б до життя невтральне правління в Новій Ґвінеї. Після того те правління ступнево переходило б в руки індонезійців, а після неозначеного часу, що його мають визначити згідливо Голляндія і Індонезія, в Новій Ґвінеї був би переведений плебісцит, в якому папуаські автохтони виявили б свою волю. Індонезійський речник заявив, що коли Голляндія дійсно щиро вважає такий проєкт за базу до переговорів, то шанси мирного полагодження конфлікту за Нову Ґвінею значно поправились. У тому проєкті американського посередника, який діє за згодою уряду ЗДА, кажеться, що з хвилиною підписання обома сторонами умови про Нову Ґвінею, вони мають негайно відновити нормальні дипломатичні взаємини.

Кеннеді закликає жінок, щоб допомогли скріпити демократичний Конґрес

Вашинґтон. — Президент Кеннеді разом із дружиною прийняв на майдані перед Білим Домом 2,000 жінок, які були делеґатками на Конференції в справах демократичної жіночої виборчої кампанії. Президент вітав жінок разом із своєю дружиною. Він заявив жінкам, що всі вони мусять домагатися вести виборчу кампанію, бо демократи не сміють втратити ані одного члена в Конґресі. Президент сказав, що важливі законопроєкти в Конґресі дуже часто переходять більшістю одного чи двох голосів, і тому треба, щоб демократи здобули якнайбільше число конґресменів і сенаторів в цьогорічних виборах. Президент представив жінкам демократичних провідників в Конґресі, між ними і віце - президента Линдона Б. Джансона. Кеннеді казав, що Конґрес має ухвалити численні важливі законопроєкти і жінки також можуть в цьому допомогти.

Дві урядові аґенції підготовляють звіт про зв'язок між куренням і недугою пістряка

Вашинґтон. — Президент Кеннеді на минулотижневій конференції не міг дати відповіді журналістові про те, який зв'язок існує між куренням цигарок і недугою пістряка і заявив, що він зробить це цього тижня, засягнувши інформацій у відповідних урядових аґенціях. У зв'язку з цим Федеральна Торговельна Комісія і Публічний Уряд Здоров'я підготовляють звіт Президентові, щоб він міг зайняти становище до курення цигарок на найближчій конференції. Представник Публічного Уряду Здоров'я вже тепер заявив, що ним очолювана аґенція вже віддавна твердить, що є доводи на те, що курення таки спричиняє недугу пістряка леґенів. Але він додав, що можуть бути і інші причини цієї недуги, в першу чергу занечищення повітря у великих містах і промислових районах. Федеральна Торговельна Комісія, після звіту фахівців, може запропонувати, щоб на цигарках був напис, що стверджував би загрозу для здоров'я курців від курення цигарок. Секретар торгівлі Лютер Г. Годжес ствердив, що тютюновий промисл, — це промисл дол. 8 більйонів, який дає працю мільйонам американців, і який обслуговує цигарками, сигарами і тютюном 70 мільйонів американців.

Конґресмен Куннінґгем домагається припинити закордонну комуністичну пропаґанду

Вашинґтон. — Конґресмен-республіканець Ґленн Куннінґгем вислав листа до голови Сенатської Поштової Комісії сенатора - демократа з Південної Каролайни Оліна Д. Джансона, в якому домагається з а к о н о м заборонити присилку з-за кордону комуністичної пропаґанди у формі часописів, журналів і книжок, бо ті посилки „мають протирелігійний зміст, є протидемократичні і виступають проти американського способу життя". Конґресмен Куннінґгем пише, що хто хоче читати комуністичну пропаґанду, то нехай дістає цю комуністичну лектуру як пачки, коли вона є друкована у ЗДА, а з-за кордону не повинна приходити жадна комуністична пропаґанда. Пропозиції цього конґресмена були ухвалені в Палаті Репрезентантів в січні цього року, але департамент справедливости є проти них, і конґресмен Куннінґгем закликає Сенатську Поштову Комісію ухвалити новий поштовий закон про заборону присилати з-за кордону комуністичну пропаґанду. Уряд і департамент пошти є проти пропозицій цього конґресмена. Це діється з різних причин, між іншим і тому, що тоді ми не знали б, що діється у країнах поза комуністичною заслоною. Але конґресмен Куннінґгем відповідає на це так: „Чи концепція вільного і свобідного громадянства вимагає того, щоб ми робили комуністичну пропаґанду малокоштовною і легкою?"

● **Карль Кнапштайн**, теперішній західньо - німецький обсерватор в Об'єднаних Націях, мабуть стане новим амбасадором Західньої Німеччини у Вашинґтоні, на місце д-ра Вільгельма Ґреве, що його канцлер Аденауер рішив відкликати. Д-р Ґреве попав у конфлікт з державним департаментом, гостро скритикувавши виготовлення останнього американського проєкту полагодження справи Берліну нібито без попереднього порозуміння з західньо - німецьким урядом. Аденауер підкреслив, що має довір'я до Ґреве і що Ґреве паде невинною жертвою своїх обов'язків, проте відкликує його, щоб поліпшити відносини з урядом ЗДА.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 2-го ЧЕРВНЯ 1962:

БРУКЛИН, Н. Й. — Піврічні Збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 158 в год. 8-ій вечером у домівці УНДому при 216-218 Grand Street у Брукліні. Управа просить членів прибути на Збори. Ю. Павчак, пред., П. Дубовецький, секретар.

ТАРЗАН, ч. 4848. Нова пригода!

Здобувши льояльність Акута, Тарзан тоді відчув приступ гострого голоду... Але він не мав вдоволення з дієти своїх приятелів

Він тепер шукав за свіжою дичиною, смачнішою як гетель і жучки...

Аж тут нагло відорвало його увагу голосіння якоїсь креатури!